

Ag oscailt doirse do thithe cónaithe nua a thógáil in Éirinn

**Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais
2019**

Clár ábhair

1. Príomhbhuaicpointí Gnó	2
2. Amlíne Phríomhimeachtaí 2019	4
3. Ráiteas an Chathaoirligh	8
4. Athbhreithniú an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin	9
5. Athbhreithniú Gnó	10
- Ár Margadh	10
- Ár bhFeidhmíocht	10
- Ár dTáirgí	10
- Ár gCustaiméirí	11
- Ár nGeallsealbhoirí	12
- Ár mBreithnithe Beartais	13
- Ár dTosaíocht Maidir le hAthrú Aeráide	13
6. Casanna-Staidéir	14
7. Rialachas agus Faisnéis Chorparáideach	18
- Stiúrthóirí	18
- Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird	20
- Tuarascálacha Coiste	24
- Bainistíocht Riosca	26
- Foireann Bainistíochta	28
8. Ráitis Airgeadais	29

Faoi MTTÉ

Ar 10 Deireadh Fómhair 2017, d’fhógar an tAire Airgeadais agus Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (“an Aire”), mar pháirt de Ráiteas Buiséid 2018, gur shocraigh an Rialtas meán nua a bhunú, Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (“MTTÉ”).

Tugadh isteach an tionscnamh mar chuid de fhreagairt níos leithne ar mhórghanntanas soláthair tithíochta na hÉireann ar fhachtas soláthar ag teip ar an éilimh measta a bhaint amach le blianta beaga anuas. Tá roinnt cúiseanna leis an easnamh sa soláthar agus tá gá le réimse freagraí polasaithe, ceann acu is ea méadú in infhaighteacht maoinithe a spreagadh do fhorbraíochtaí tithíochta atá inmharthana ó thaobh na tráchtála de. Cruthaíodh MTTÉ dá bharr i mí na Nollag 2018.

Is gné thábhachtach do MTTÉ gur dearadh é le bearnaí a aithint sa mhargadh agus le cabhrú le cinntiú nach bhfuil easpa maoinithe infhaightigh ag cur bac ar fhorbraíochtaí tithíochta ar fud na hÉireann atá inmharthana ó thaobh na tráchtála de. Cé gur dul i dteagmháil le tógálaithe/forbróirí le riachtanas gníomhach airgeadais na straitéise ghearrthearmaí atá ag MTTÉ, tá príomhpháirt aige chomh maith i gcabhrú le hiomaíocht a spreagadh agus margadh feidhmiúil níos eifeachtaí a chur chun cinn do mhaoiniú forbraíochta cónaithe le cinntiú nach bac é maoiniú sa tiomaint le soláthar tithíochta na hÉireann a mhéadú.

Ár Misean

Is é misean MTTÉ ná cabhrú le méadú ar an soláthar de thithe nua sa Stát tríd mhaoiniú a chur ar fáil do fhorbraíochtaí réadmhaoine chónaithe ar fud na hÉireann atá inmharthana ó thaobh na tráchtála de.

Féach ar líne

Tabhair cuairt ar ár suíomh gréasáin le teacht ar níos mó eolais www.hbfi.ie

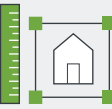
Príomhbhuaicpointí Gnó
go 31 Nollaig 2019

Éifeacht fhóna ar
sholáthar thithe
cónaithe in Éirinn

17
Áiseanna ceadaithe

12
Líon contaetha

€108m
Iomlán maoinithe ceadaithe

10-76
Líon aonad in aghaidh
na forbraíochta

537
Líon iomlána aonaid

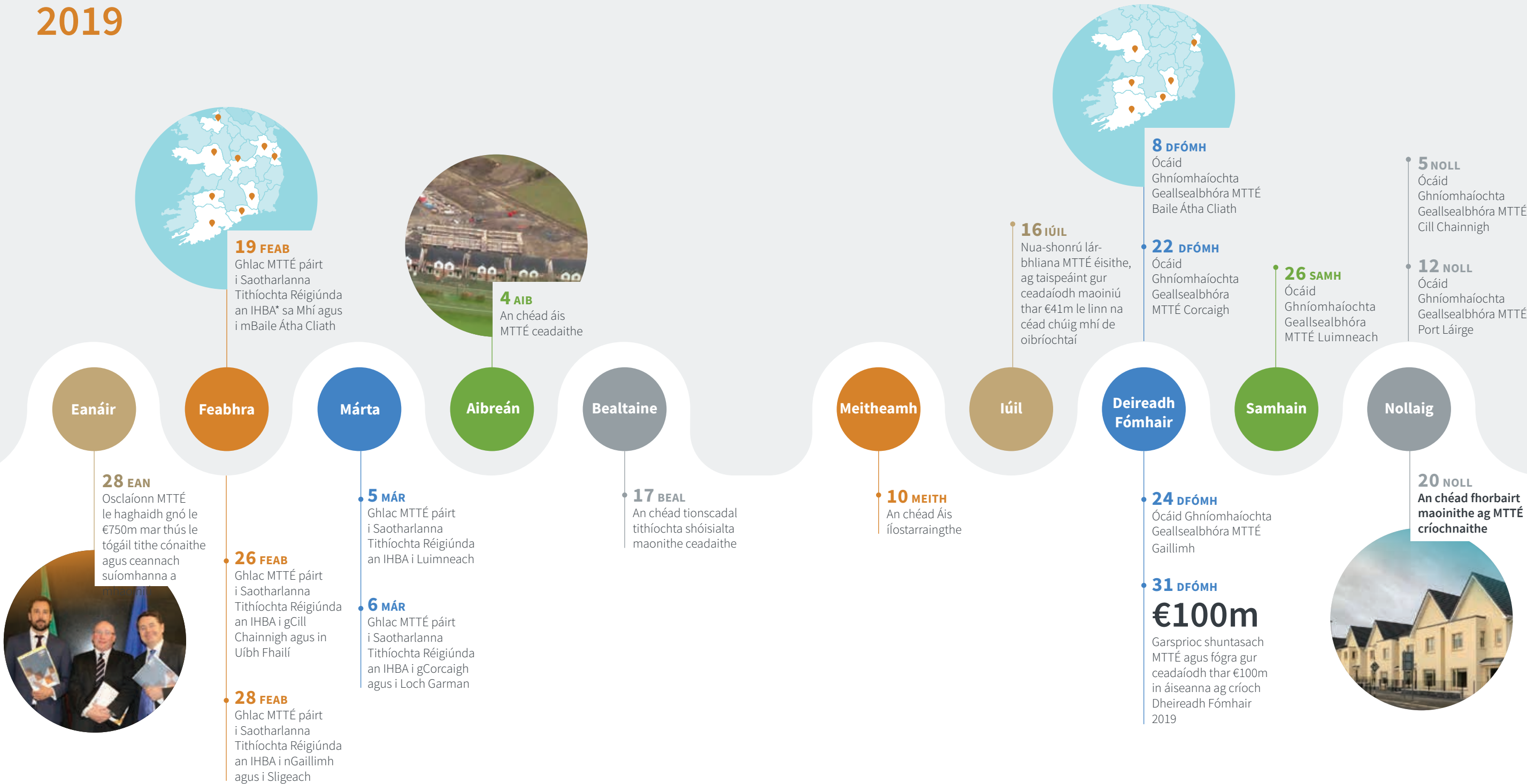
1 leaba	12
2 leaba	99
3 leaba	240
4 leaba	179
5 leaba	7

72%
Príobháideach

28%
Sóisialta

Amlíne Phríomhimeachtaí 2019

**Irish Home Builders Association*

Ag tacú le Tógáil Tithe Cónaithe

Ag gníomhú mar chomhpháirtí le tógálaithe
agus forfróirí ar fud na tíre tríd mhaoiniú a chur
ar fáil le níos mó tithe cónaithe a thógáil

Ráiteas an Chathaoirligh

Tá muid ag obair lenár gcustaiméirí le tacú leo le linn an ama dhúshlánaigh seo

Bhunaigh an Rialtas MTTÉ mar fhreagra spríodhíthe ar cheann de na bunfhadhbanna i soláthar tithe cónaithe nua, sé sin soláthar maoinithe do iasachtaí ar son forbraíochtaí cónaithe inmharthana. Le linn na bliana ónar seoladh é, bhunaigh MTTÉ é féin lastigh den earnáil mar chomhpháirtí i dtosú forbraíochtaí agus mar a mhéadaíonn an píblíne cruthóidh seo tionchar fóna ar sholáthar tithe cónaithe in Éirinn.

Bunaíodh Bord MTTÉ mí na Nollag 2018 le triúr Stiúrthóir a chinntigh go raibh cúrsaí croílárnach rialachais corparáidigh agus an fhoireann agus na córais tosaithe in áit don seoladh i mí Eanáir 2019. Cuireadh leis an mBord i mí Meithimh 2019 le triúr stiúrthóir neamhfheidhmeannach agus mé féin mar Chathaoirleach Neamhspléach. Ceapadh Dara Deering mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin MTTÉ agus ghlac sí ballraíocht ar an mbord mar bhall *ex-officio* den Bhord ar 2 Meán Fómhair 2019, d'éirigh Michael Broderick, a bhí ina Cheannasaí Tionscadail do sheoladh MTTÉ, as an mBord ag an am seo.

Sheol an Bord athbhreithniú straitéiseach faoi cheannaireacht an POF i Meán Fómhair 2019 le cinntiú go bhfuil MTTÉ ag freastal ar riachtanais margaidh síorathraithigh ar fud na tíre, ag scaoileadh cumais agus ag cur dlús le soláthar tithíochta. Chuir an tathbhreithniú straitéiseach agus gníomhaíocht le geallsealbhóirí MTTÉ in áit mhaith le fás agus bheith freagrúil agus seoladh táirgí iasachta nua saincheaptha do riachtanais ár gcustaiméirí le cúpla seachtain anuas.

Thug Covid-19 neamhchinnteacht suntasach isteach i ngach earnáil agus an earnáil tógála cónaithe ina measc. Tá muid ag obair lenár gcustaiméirí le tacú leo le linn an ama dhúshlánaigh seo agus MTTÉ a chur chun cinn lenár geallsealbhóirí le bheith réidh le páirt a ghlacadh ag tacú le tógáil tithe cónaithe in Éirinn agus muid ag gluaiseacht go téarnamh agus fás.

Cuireann foireann MTTÉ saibhreas taithí iasachta agus gnó ar fáil agus, rud atá tábhachtach, feachtas ar éirí amach le bualadh le custaiméirí reatha agus féideartha ar an talamh le cúnamh leo tríd gach céim dá dtionscadail, le fíor-rún cuspóra go bhfuil MTTÉ anseo le hiasacht a thabhairt do thionscadail inmharthana, agus oibreoidh muid le custaiméirí le cinntiú go dtarlóidh sé.

Is cúis mhór áthais dom an chéad Tuarascáil Bhliantúil ag MTTÉ a chur faoi bhur mbráid agus ba mhaith liom an deis a ghlacadh le mo bhuíochas a ghabháil leis an mBord agus le Foireann MTTÉ ar son a ngairmiúlachta agus a dtiomantais do sholáthar tithe cónaithe ar fud na tíre a mhaoiniú. Déanann an Bord comhghairdeachas leis an PFO as a ceapacháin agus beidh sé ag tnúth le hoibriú léi le tógáil ar rath na céad bhliana ag MTTÉ.

Marie Collins
Cathaoirleach

Athbhreithniú an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin

Píblíne láidir gníomhaíochta curtha ar bun

Cuireadh céim mhearbhunaithe Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann (MTTÉ) i gcrích i mí Eanáir 2019 nuair a cuireadh tús le hoibríochtaí iasachta, agus bhí tionchar díreach aige sin ar an margadh um fhorbairt áiteanna cónaithe ón tús. Léiríodh a lán spéise in MTTÉ i rith 2019 agus bhíothas tar éis breis agus €108m a fhaomhadh mar mhaoiniú faoi dheireadh na bliana. Ag breathnú chun cinn ar 2020, chuireamar leis an dul chun cinn a rinneadh go dtí seo agus tá píblíne láidir gníomhaíochta curtha ar bun againn anois.

Is tús maith an méid sin, ach tá go leor fós le déanamh againn agus ar deireadh thiar, ba mhian linn tacú le tionscadail atá inmharthana ó thaobh na tráchtála de i ngach contae in Éirinn. Tá sainchúram náisiúnta againn agus beidh na **17** scéim a bhí faofa ag deireadh 2019 ina dtaca chun tithe a thógáil in **12** chontae. Go sonrach, cuireadh tús leis an ngníomhaíocht i **5** cinn de na **17** scéim agus ciallaítear leis sin go bhfuil bunsraitheanna á leagan síos, go bhfuil oibríthe tógála ar an láithreán agus go bhfuiltear ag bogadh ar aghaidh leis an obair chun aonaid chríochnaithe a bhaint amach. Dar ndóigh, cuireadh na chéad thithe lenar thacaigh MTTÉ i gcrích roimh an Nollaig.

Is idirghabháil atá i gceist le MTTÉ, lena n-aithnítear go bhfuil maoiniú ina bhacainn ar áiteanna cónaithe nua a sholáthar in Éirinn. Bhí sé ina príomhthosaíocht do MTTÉ fanacht sofheagrúil agus a áirithiú go bhfuil na táirgí iomchuí á dtairiscint againn chun riachtanais mhargaidh na bhforbróirí cónaithe a chomhlíonadh. Chuige sin, thugamar faoi athbhreithniú straitéiseach sa ráithe dheireanach de 2019 agus go luath in 2020. Mar a luaigh ár gCathaoirleach, Marie Collins, cheana, sheol muid sraith táirgí nua le déanaí. Tá sé beartaithe leis na táirgí nua sin a áirithiú go dtacóimid níos mó le háiteanna cónaithe nua a sholáthar ar fud na tíre.

Díríodh ar chaidrimh thábhachtacha a fhorbairt leis na páirtithe leasmhara san earnáil um fhorbairt áiteanna cónaithe i rith 2019 chomh maith. Is le hiarracht chomhordaithe agus teaglaím de bhearta, san earnáil phríobháideach agus san earnáil phoiblí araon, go bhféadfaimis tuilleadh áiteanna cónaithe nua a chur ar fáil. Cuireadh fáilte mhór roimh MTTÉ sa mhargadh, ó thaobh glacadh le maoiniú ó MTTÉ agus caidreamh le rannpháirtithe sa mhargadh araon. Ba mhaith liom an deis seo a ghlacadh chun mo bhuíochas a ghabháil leis na rannpháirtithe san earnáil chónaithe as na léargais fhíorluachmhara agus an aiseolas cuiditheach a thug siad dúinn maidir leis na saincheisteanna a bhíonn i gceist agus áiteanna cónaithe nua á soláthar.

Ar deireadh, ba mhaith liom a rá gurb é an réiteach don mhargadh tithíochta níos mó áiteanna cónaithe a chur ar fáil agus déanfaidh MTTÉ a oiread is féidir linn chun a áirithiú go gcuirfear maoiniú ar fáil do thionscadail atá inmharthana ó thaobh na tráchtála de. Adhmaím go mbeidh tionchar suntasach ag Covid-19 ar earnáil na tógála cónaithe agus déanfaimid ár ndícheall chun tacú le gníomhaíocht ag an tráth dúshlánach seo. Táimid fós ar oscailt le haghaidh gnó agus tá ár bhfoireann ag obair ón mbaile chun tacú le tionscadail nua agus le tionscadail ar cuireadh tús leo cheana féin. I ndlúthchomhar lenár gcustaiméirí, leanfaimid de mhaoiniú a chur ar fáil in áiteanna inar féidir linn cabhrú chun líon na n-áiteanna cónaithe a mhéadú. Má tá baint agat le forbairt chónaithe, téigh i dteagmháil linn, cibé an ag lorg maoinithe atá tú nó gur mian leat na saincheisteanna margaidh a bhíonn i ndán don tionscal a chur in iúl dúinn – tá ár ndoirse ar oscailt, agus chuirfeadh sé an-áthas orainn cloisteáil uait.

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Athbhreithniú Gnó

Ár Margadh

Tá MTTÉ freagrach don Aire Airgeadais agus seoladh go foirmiúil é an 28 Eanáir 2019 le ciste iasachta tosaigh suas le €730m, lena bhféadfaí 7,500 áit chónaithe nua a chur ar fáil thar thréimhse cúig bliana. Is é sainchúram MTTÉ maoiniú a sholáthar, ar théarmaí tráchtála, chun forbairtí cónaithe a chumasú ar fud an Stáit. Dírítear ar theascáin den mhargadh nach bhfreastalaíonn maoinitheoirí reatha rómhaith orthu, lena n-áirítear forbairtí níos lú agus iad siúd atá lasmuigh de na príomh-ionaid uirbeacha.

Sa tréimhse go dtí Nollaig 2019, rinne MTTÉ maoiniú dar luach €108m a fhaomhadh thar 17 saoráid. Tá sainchúram náisiúnta ag MTTÉ agus 15 saoráid de na saoráidí a fhaomhadh go dtí deireadh na bliana suite lasmuigh de mhórchéantar Bhaile Átha Cliath. Baineann 65% den mhaoiniú a fhaomhadh le Contae Lú, Contae na Mí, Contae Chill Dara, Contae Chill Mhantáin, Contae Laoise agus Contae Cheatharlach. Is léiriú é sin ar an mór-éileamh ar fud chrios comaitéireachta Bhaile Átha Cliath. Ar an iomlán, cumhdaítear réimse geografach leathan, agus rinneadh maoiniú a fhaomhadh le haghaidh 12 chontae go dtí seo.

D'oibrigh MTTÉ i ndlúthchomhar leis an earnáil phoiblí agus an earnáil phríobháideach chun tuiscint a fháil ar riachtanais an mhargaidh agus chun réitigh a chruthú ar bhealach comhordaithe. In 2019, bhí 28% den mhaoiniú iomlán arna fhaomhadh ag MTTÉ curtha in áirithe d'aonaid tithíochta sóisialta lándéanta a cheannóidh Comhlachtaí Tithíochta Faofa (“CTF”) agus Údaráis Áitiúla nuair a bheidh siad críochnaithe. Soláthrófar na haonaid sin sa bheis ar na haonaid arna soláthar faoi Chuid V mar is gnáth, atá ina riachtanais phleanála i gcomhair gach forbartha ina bhfuil níos mó ná 10 n-aonad.

Ár bhFeidhmíocht

Go dtí mí na Nollag 2019, bhí MTTÉ tar éis maoiniú dar luach €108m a fhaomhadh, lena bhféadfaí 537 teach nua a thógáil. Maidir leis na tionscadail a fhaomhadh le haghaidh maoinithe, tá na príomh-mhéadrachtaí leagtha amach thíos:

- Tá luachanna idir €1.3m agus €18m i gceist leis na tionscadail;
- Is é €6.4m meánluach na dtionscadal;
- Tá idir 10 n-aonad agus 76 aonad sna tionscadail;
- Is é 32 haonad meánmhéid na dtionscadal.

Cuireadh céim na tógála den chéad tionscadal a mhaoinigh MTTÉ i gcrích i mí na Nollag 2019 - láithreán i mBaile Chill Dara ar a ndearnadh deich n-aonad a thógáil. Díoladh sé cinn de na deich n-aonad sin leis an Údarás Áitiúil le haghaidh tithíocht shóisialta agus coinníodh na ceithre aonad eile don mhargadh príobháideach. Rinneadh an tsaoráid a aisíoc go hiomlán roimh dheireadh na bliana.

Is fiú a lua go mbíonn láithreáin lena mbaineann cead planála iomlán i gceist le formhór na dtograí tionscadail a fhaigheann MTTÉ, agus gurb é maoiniú an phríomhbhacainn ar na tionscadail sin a chur i gcrích. Is é cuspóir MTTÉ caipiteal breise a sholáthar sa mhargadh tithíochta agus cur leis an margadh le roghanna maoinithe breise.

Ár dTáirgí

Go dtí seo, tá táirge amháin á thairiscint ag MTTÉ, is é sin, táirge Fiachais Shinsearaigh lena bhféadfaí suas le 80% de thionscadal a mhaoiniú ar bhonn ‘Iasacht go Costas’ (“IGC”). Agus breithniú á dhéanamh ar chostas an tionscadail, d’fhéadfadh costais fhorbartha amháin nó teaghlaim de chostais fhorbartha agus ceannach na talún (a bhfuil cead planála faighte ina leith cheana féin) araon a bheith i gceist.

Agus breithniú á dhéanamh ar thogra tionscadail, tugann MTTÉ aird ar thrí phríomhréimse, is iad sin:

- inmharthanacht an tionscadail ó thaobh na tráchtála de;
- an t-éileamh ar na háiteanna cónaithe; agus
- inniúlacht an tógálaí/fhorbróra a chuirfidh an tionscadal i gcrích.

Faoin táirge Fiachais Shinsearsaigh, ní mór d’iasachtaithe cothromas 20% ar a laghad a sholáthar, lena bhféadfaí luach an láithreáin ar a bhfuil an fhorbairt beartaithe a chuimsiú. Tá tuilleadh sonraí faoi na critéir iasachta tháscacha1 leagtha amach thíos:

10	Cead Pleanála	Inmharthana ó thaobh na tráchtála de	Eintitis Chorporáideacha	€35m	5 bliana	Cothromas 20%	Maoiniú
10 n-aonad ar a laghad	Cead planála faighte nó iarratas curtha isteach ar chead planála	Tá an fhorbairt inmharthana ó thaobh na tráchtála de	Ní thabharfar maoiniú ach d'eintitis chorporáideacha	Is é €35m an t-uasluach a thabharfar mar mhaoiniú d'eintiteas amháin	Is é 5 bliana uastéarma na saoráide	Ní mór don iasachtaí cothromas 20% ar a laghad a sholáthar, ach is féidir luach an láithreáin a chuimsiú leis sin	Cuirfear maoiniú ar fáil ar fud an Stáit ar an gcoinníoll go bhfuil éileamh infhíoraithe air agus go bhfuil an tionscadal inmharthana ó thaobh na tráchtála de

Rinne MTTÉ athbhreithniú straitéiseach sa ráithe dheireanach de 2019, lenar cuimsíodh taighde margaidh ó raon foinsí staidrimh agus aiseolas ó pháirtithe leasmhara. Áiríodh leis an taighde margaidh go bhfuair MTTÉ tuiscint níos fearr ar an margadh agus, go háirithe, ar na bearnaí sa mhargadh ina bhfuil maoiniú fós ina bhacainn. Mar thoradh air sin, aithníodh roinnt táirgí breise lena bhféadfaí riachtanais na bhforbróirí cónaithe a chomhlíonadh agus lena gcuideofaí chun áiteanna cónaithe breise a chur ar fail ar fud na tíre. Seoladh na táirgí seo sa dara ráithe de 2020.

Ár gCustaiméirí

Mar a sonraíodh thuas, tá táirge Fiachais Shinsearaigh ag MTTÉ lena gcuirtear maoiniú ar fáil d’áiteanna cónaithe a thógáil ina bhfuil deich n-aonad nó níos mó. Ó thaobh an chustaiméara de, dhírigh MTTÉ a chuid feachtas feasachta agus a chuid fógraíochta ar iasachtaithe féideartha laistigh

den chatagóir sin. Go luath in 2019, ghlac MTTÉ páirt i dtaispeántas taistil Chumann Tógálaithe Tithe na hÉireann (CTTÉ) agus bhí sé i láthair ag naoi suíomh ar fud na tíre. Trí na himeachtaí sin, fuair MTTÉ an deis buaileadh le breis agus 250 tógálaí/forbróir agus chabhraigh sé sin go mór chun feasacht ar MTTÉ a ardú.

D’fhreastail MTTÉ ar na mórimeachtaí go léir i dtionscal na tógála i rith 2019, amhail comhdhálacha Chónaidhm Thionscal na Foirgníochta (“CTF”) i mBaile Átha Cliath agus i gCorcaigh, agus rinneadh an bonn custaiméirí a leathnú mar thoradh. Cé gur deiseanna luachmhara a bhí sna hócáidí sin chun MTTÉ agus an méid a thairgeann sé a chur chun cinn, d’eagraigh MTTÉ imeachtaí neamhspleácha chomh maith ionas go mbeadh sé ábalta plé le raon níos leithne custaiméirí féideartha, go háirithe i suíomhanna réigiúnacha. Tá tuilleadh sonraí air sin sa rannóg a bhaineann le Páirtithe Leasmhara.

1 Is critéir tháscacha iad na critéir sin amháin agus déanann MTTÉ gach iarratas a mheasúnú ar bhonn cás le cás. D’fhéadfaí na critéir tháscacha a athrú ó am go ham chomh maith. Deán teagmháil le MTTÉ, le do thoil.

Athbhreithniú Gnó (ar lean)

Agus MTTÉ á chur ar bun, cuireadh béim faoi leith ar an bpróiseas iarratais a dhéanamh chomh éifeachtúil agus is féidir agus dá réir, is féidir próiseas iarratais simplithe a thosú ar ár láithreán gréasáin ag www.hbfi.ie. Ach oiread le haon eintiteas nuabhunaithe, d’fhoghlaimíomar a lán ó chéim thosaigh na n-oibríochtaí agus déanfaimid ár ndícheall chun ár bpróisis a chuíchóiriú chun éifeachtúlacht a fheabhsú. Tá sonraí na bpróiseas reatha leagtha amach sa chairt thíos.

Ár nGeallsealbhóirí

Déanann MTTÉ iarracht teagmháil ghníomhach a dhéanamh leis an earnáil um fhorbairt áiteanna cónaithe agus leis an earnáil phoiblí araon. Tar éis a sheolta, bhí sé ina príomhthosaíocht dó a áirithiú gur thuig na rannpháirtithe uile sa mhargadh sainchúram MTTÉ agus go bhféadfaí cur chuige comhordaithe a bhaint amach agus áiteanna cónaithe nua á soláthar.

Is iad na tógálaithe/forbróirí a bhfuilimid ag iarraidh tacú leo príomhpháirtithe leasmhara MTTÉ. Chuamar i dteagmháil leo go díreach trí imeachtaí MTTÉ agus trí imeachtaí a d’eagraigh CTF agus CTTÉ.

Is earnáil chasta í, ina bhfuil a lán comhpháirteanna agus, dar ndóigh, tá mórán páirtithe leasmhara breise a bhfuil baint dhíreach acu le háiteanna cónaithe nua a chur ar fáil, lena n-áirítear iad seo a leanas:

- Innealtóirí
- Ailtirí
- Pleanálaithe
- Suirbhéirí Cainníochta

- Gníomhairí Eastáit
- Gnólachtaí DLí
- Údaráis Áitiúla

D’eagraigh MTTÉ imeachtaí i mBaile Átha Cliath, i gCorcaigh, i nGaillimh, i Luimneach, i bPort Láirge agus i gCill Chainnigh sa 4ú ráithe de 2019 chun a áirithiú go mbuailfimis leis an méid is mó is féidir dár bpáirtithe leasmhara. Bhí na himeachtaí sin ina gcabhair chun MTTÉ a chur chun cinn agus fuaireamar léargais fhíorluachmhara ar an tionscal leo.

I rith 2019, d’oibríomar go rathúil le comhlachtaí ionadaíocha agus tá caidrimh oibre á bhforbairt againn le mórán de phríomhionadaithe an tionscail, lena n-áirítear:

- Cumann Suirbhéirí Cairte na hÉireann
- Gnólachtaí Suirbhéirí Cainníochta agus Gnólachtaí DLí
- Oifigigh shinsearach a ó Údaráis Áitiúla
- Institiúid na gCeantálaithe agus Luachálaithe Proifisiúnta
- CTF agus CTTÉ
- An Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil
- An Ghníomhaireacht Airgeadais Tithíochta
- An Ghníomhaireacht Tithíochta

I rith 2019, rinne MTTÉ sonraí agus faisnéis taighde a iarraidh ón Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta agus ón bPríomh-Oifig Staidrimh, as a bhfuarthas anailís neamhspleách a bhí fíorluachmhar agus straitéis MTTÉ á ceapadh. D’oibrigh MTTÉ le roinnt gnólachtaí cuntasáíochta agus gnólachtaí comhairleacha chomh maith, a bhfuil baint dhíreach acu le hearnáil na tógála.

Tuigimid a thábhachtaí is atá sé caidreamh a fhorbairt ar bhonn leanúnach agus tá plean bainistíochta páirtithe leasmhara curtha ar bun le haghaidh 2020, chun caidreamh atá ann cheana féin a fheabhsú agus a fhorbairt agus, nuair is ábhartha, chun conarthaí nua a chruthú. Ina theannta sin, cuireadh plean margaíochta mionsonraithe ar bun le haghaidh 2020, chun feachtas níos fearr ar MTTÉ agus na táirgí a thairgeann sé a chur chun cinn.

Ár mBreithnithe Beartais

Faoin Acht MTTÉ, féadfaidh an tAire Airgeadais a iarraidh ar MTTÉ tuairisciú a dhéanamh ar chomhlíonadh a chuid feidhmeanna. Dá bhrí sin, déanfar monatóireacht rialta ar MTTÉ chun a áirithiú go bhfuil ár sainchúram á chomhlíonadh againn agus go bhfuil maoiniú breise á chur ar fáil againn sa mhargadh. Sa bheis air sin, foilsíonn MTTÉ figiúirí maidir lena chuid gníomhaíochtaí iasachta ar bhonn débhlantúil.

Tuigeann MTTÉ beartas an Rialtais maidir le tithíocht, go háirithe an Creat Náisiúnta Pleanála agus Tionscadal Éireann 2040. Buaileann MTTÉ leis an Roinn Airgeadais go rialta agus, i bhfianaise na sineirgí sa sainordú, leis an Roinn Tithíochta. Chomh maith leis sin, chuir MTTÉ seoladh ríomhphoist sainiúil ar bun le haghaidh chomhaltaí an Oireachtais ionas go mbeidís in ann aon cheisteanna a d’fhéadfadh a bheith acu a sheoladh isteach.

I rith 2019, dhírigh MTTÉ ar a áirithiú go raibh na gníomhaíochtaí uile ag teacht le beartas an Rialtais agus go raibh an margadh um fhorbairt chónaithe ag baint tairbhe as maoiniú MTTÉ araon. Pléadh leis na breithnithe beartais sin ar na bealaí seo a leanas:

- Tuilleadh maoinithe a chur ar fáil chun tithe nua a sholáthar;
- Oibriú i ndlúthchomhar le gníomhaireachtaí rialtais, ranna rialtais agus ionadaithe earnáil na tógála ar bhonn rialta.

Ár dTosaíocht maidir le hAthrú Aeráide

Gníomhaíochtaí Iasachta

Rinneadh dul chun cinn suntasach i gcúrsaí rialacháin in earnáil na tógála le blianta beaga anuas. Déanfar idió fuinnimh a laghdú go suntasach thar shaolré na n-áiteanna cónaithe nua de thoradh air sin.

Geallann MTTÉ go n-áiritheoidh sé go ndéanann na tionscadail go léir dá dtugann sé maoiniú na caighdeáin tógála is déanaí a chomhlíonadh agus déanfaidh Suirbhéirí Monatóireachta a cheapfar le haghaidh gach tionscadail an méid sin a fhóru. Beidh an riachtanas sin ina chabhair chun a áirithiú go mbainfidh forbairtí arna maoiniú ag MTTÉ an caighdeán is airde amach ó thaobh rialáil tógála de, agus go mbeidh an tionchar is lú is féidir acu ar an gcomhshaol.

Leis na rialacháin maidir le *Foirgnimh Nach Mór Neodrach ó Thaobh Fuinnimh*² (NZEB) tugtar feidhmíocht fuinnimh an-ard isteach i gcaighdeáin tógála agus ceanglaítear leo go gcaithfidh gach áit chónaithe nua NZEB a chomhlíonadh faoin 31 Nollaig 2020.

Tuarascáil ar Éifeachtúlacht Fuinnimh

Tá foireann MTTÉ ina bhfostaithe de chuid Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN) a sannadh do MTTÉ. Rinneadh MTTÉ, in éineacht le GBCN, a athlonnú ó Fhoirgneamh an Státhiste ar Shráid na Canálach Móire, Baile Átha Cliath 2 go dtí Duga an Státhiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1 le linn mhí Iúil agus mhí Lúnasa 2019. Baineadh amach rátáil Platanam LEED 2009 ag Duga an Státhiste mar aon le caighdeáin rátála fuinnimh BER A3.

Tugtar sonraí ar an méid fuinnimh a úsáideadh sna háitribh sin i dTuarascáil GBCN ar Éifeachtúlacht Fuinnimh, a fhoilsítear in éineacht le Tuarascáil Bhliantúil GBCN.

2 Ciallaítear le ‘Foirgnimh Nach Mór Neodrach ó Thaobh Fuinnimh’ foirgnimh lena mbaineann feidhmíocht fuinnimh an-ard. Ba cheart go bhféadfaí an méid beag fuinnimh nó méid fuinnimh nach mór neodrach a bhíonn ag teastáil a chumhdach den chuid is mó le fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite, lena n-áirítear fuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite a thairgtear ar an láithreán nó i ngar dó.

Cásanna-Staidéir

Port Laoise, Co. Laois

Exhibitside Limited

AINM NA FORBRAÍOCHTA
Árd Branagh

LÍON AONAD

59

STÁDAS
Tionscadal á thógáil

NASC GO SUÍOMH GRÉASÁIN NA FORBRAÍOCHTA
<https://ardbranagh.ie/>

BAINISTEOIR IASACHTA MTTÉ
Shane Hartney

SLIOCHT ÓN BHFORBRÓIR
“Bhí an fhoireann ag MTTÉ an-chuidiúl agus lárnach i seoladh rathúil forbraíocht tithíochta Árd Branagh ar Bhóthar Bhaile Átha Cliath, Port Laoise. Tá á gcórais iarratais agus na córais ina dhiadh sin simplí, cuimsitheach agus loighciúil. Tá muid ag dúil lenár ngaol le MTTÉ a chur chun cinn i bhforbraíochtaí eile nua agus spreagúla i 2020.”

- Noah Walsh

Ceanannas, Co. na Mí

Kenny Timmons Family Investments Limited

AINM NA FORBRAÍOCHTA
Wilmount

LÍON AONAD

20

STÁDAS
Tionscadal á thógáil

NASC GO SUÍOMH GRÉASÁIN NA FORBRAÍOCHTA
<http://www.wilmountview.ie/HBFI>

BAINISTEOIR IASACHTA MTTÉ
Richard Tynan

SLIOCHT ÓN BHFORBRÓIR
“D’aimsigh mé m’iasacht MTTÉ i mí na Nollag 2019 agus chuaigh rudaí go maith ón íostharraingt. Mar fhorbróir beag, agus le maoiniú MTTÉ, tá mé muiníneach gur féidir liom tithe a chur ar fáil lastigh de sceideal ama socraithe, atá mar nuacht ar dóigh dom féin mar gur féidir liom dul in iomaíocht agus tithe a sholáthar ar chóchéim le gach iomaitheoir eile.”

- Kenny Timmons

Inis, Co. an Chláir

Gildoc Limited

AINM NA FORBRAÍOCHTA
Curate’s Court

LÍON AONAD

12

STÁDAS
Tionscadal á thógáil

NASC GO SUÍOMH GRÉASÁIN NA FORBRAÍOCHTA
<https://www.daft.ie/clare/new-homes-for-sale/curates-court-ennis-clare-103701/>

BAINISTEOIR IASACHTA MTTÉ
David McCarrick

SLIOCHT ÓN BHFORBRÓIR
“Bhí lúcháir orainn maoiniú a fháil i gcás ina raibh sé deacair tabhairt ar institiúidí airgeadais eile suim a ghlacadh, tá muid sásta feiceáil go bhfuil díriú reigiúnda ag MTTÉ agus ag maoiniú tionscadail áirithe ar fud na tíre.”

- Liam O’Doherty

Cill Dara, Co. Chill Dara

Derrin Homes – Silzury Ltd

AINM NA FORBRAÍOCHTA
Derrin Homes

LÍON AONAD

73

STÁDAS
Tionscadal á thógáil

BAINISTEOIR IASACHTA MTTÉ
Shane Hartney

SLIOCHT ÓN BHFORBRÓIR
“Tá bród ar Derrin Homes as a gcomhpháirtíocht le MTTÉ i bhforbairt ár suímh i gCill Dara áit a mbeidh muid ag soláthar tithe cónaithe tíosacha ar fhuinnimh den scoth críochnaithe ar ardchaighdeán. Bhí ár ngníomhaíochtaí le MTTÉ dearfach ar fad agus tá muid buíoch don bhfoireann iasachta ar son á dtabhairt faoi proifisiúnta agus feidhmiúil. Tá muid ag tnúth le hoibriú leo amach anseo.”

- Alan Byrne

Ag soláth ar tithe cónaithe nua

Ag méadú soláthair thithe cónaithe nua sa Stát tríd
mhaoiniú a chur ar fáil do fhorbairtí réadmhaoine
cónaithe inmharthana ar bhonn tráchtála

Rialachas agus Faisnéis Chorporáideach

Stiúrthóirí

Marie Collins

Cathaoirleach
Comhalta den Choiste Luach Saothair

Dara Deering

Comhalta Boird
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus ina comhalta ex officio

Des Carville

Comhalta Boird
Comhalta den Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Grainne Hennessy

Comhalta Boird
Cathaoirleach an Choiste Luach Saothair

Andrew O’Flanagan

Comhalta Boird
Comhalta den Choiste Luach Saothair

Ken Slattery

Comhalta Boird
Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Claire Solon

Comhalta Boird
Comhalta den Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

DÁTA CEAPACHÁIN	1 Meitheamh 2019 ar feadh téarma cúig bliana	2 Meán Fómhair 2019 ar feadh téarma cúig bliana	7 Nollaig 2018 ar feadh téarma cúig bliana	1 Meitheamh 2019 ar feadh téarma cúig bliana	7 Nollaig 2018 ar feadh téarma cúig bliana	1 Meitheamh 2019 ar feadh téarma cúig bliana	1 Meitheamh 2019 ar feadh téarma cúig bliana
-----------------	--	---	--	--	--	--	--

CÚLRA AGUS GAIRMRÉIM	Is stiúrthóir neamhfheidhmeánach í Marie Collins a bhfuil go leor taithí aici sna hearnálacha phríobháideacha agus phoiblí. Iarbhainisteoir Ginearálta Ciste Pinsean BSL, faoi láthair, fónann sí ar bhord Irish Property Unit Trust Plc, Banc na hÉireann: General Investment Trust DAC, Fondúireacht Cholaiste na Tríonóide agus Eco-UNESCO. Rinne sí cathaoirleacht roimhe seo ar the Irish Association of Pension Funds (IAPF), chomh maith le cathaoirleacht a dhéanamh faoi láthair ar Choistí Iniúcháireachta agus Riosca roinnt eagraíochtaí. Is Stiúrthóir Cairte Marie, MBA aici ó TCD agus Dioplóma Iarchéime i Rialachas Corparáideach aici ó UCD.	Is POF ar an MTTÉ í Dara Deering, a chuaigh isteach san eagraíocht ar 2 Meán Fómhair 2019. Tá cuid mhór taithí ag Dara i Seirbhísí Airgeadais tar éis oibriú mar Stiúrthóir Feidhmeannach agus mar Cheannasaí ar Bhaincéireacht Mhiondíola ag Banc KBC ó Feabhra 2012. Le linn na tréimhse sin bhí sí i gceannas ar Bhanc Mhiondíola nua, ag leathnú ar an réimse táirgí agus seirbhísí ar fáil, agus ag tairiscint rogha eile baincéireachta do thomhaltóirí Éireannacha. Bhí roinnt post ceannasaíochta ag Dara sa tionscadal seirbhísí airgeadais miondíola roimh a cuid ama i KBC. Tá MBA aici ó Smurfit Business School agus céim Bhaitisiléir Eolaíochta sa Bhainistíocht ó Cholaiste na Tríonóide Baile Átha Cliath.	Is ceannasaí Rannán Comhairle Scairseilbhe agus Airgeadais (SFAD) an Roinn Airgeadais é Des Carville, a bhfuil freagracht críochnú athstruchturú an chórais bhaincéireachta agus bainistiú scairseilbhe agus infheistíochtaí an Stáit san earnáil bhaincéireachta air. Tá freagracht bainistiú Scairseilbhe an Aire sa Ghníomhaireacht Náisiúnta um Bhainistíocht Sócmhainní (GNBS) ag an SFAD chomh maith agus déanann an Rannán ionadaíocht don Aire i dtaca le maoirseacht GNBS. Tá an Rannán seo freagrach comh maith as leasanna an Aire i dtaca le leachtú IBRC agus tá maoirseacht aige ar earnáil na gComhar Creidmheasa. Cuireann an Rannán seirbhísí comhairleacha ar fáil don Roinn. D’obair sé roimhe le Davy Corporate Finance ar feadh 15 bliana. Tá sé ina bhall de Chuntasóirí Cairte na hÉireann (FCA), tar éis bheith faoi oiliúint le KPMG ó 1994 go 1998, agus is Stiúrthóir Cairte Bainc é leis an Institiúid Baincéireacht. Tá sé ina stiúrthóir ar an Bhanc Eorpach Infheistíochta.	Is comhpháirtí sinsearach ag Arthur Cox í Grainne Hennessy le thar 27 mbliain taithí ag tabhairt comhairle do iasachtóirí agus do iasachtaithe faoi mhaoiniú infheistíochtaí eastát réadacha, agus roinnt de na tionscadail airgeadais tógála sa tír ina measc. Bhí sí ina Ceannasaí ar an Roinn Airgeadais agus ina comhalta de choiste bainistíochta Arthur Cox ar feadh 6 bliana.	Is Stiúrthóir den Ghníomhaireacht Airgeadais d’Fhorbairt Náisiúnta agus RÉnua ag an Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN) é Andrew O’Flanagan. Chuaigh sé isteach i GBCN i 2011 agus d’oibrigh sé ar fud sainúdaráis GBCN mar Phríomhoifigeach Dlí. Bhí sé ina Cheannasaí Grúpa ag BSL agus ina Phríomhoifigeach Dlí ag Eirvia sular tháinig sé isteach i GBCN agus d’oibrigh sé i Nua-Eabhrac agus Londain ar feadh seacht mbliana mar dhlíodóir corparáideach leis an ghnólacht dlí de chuid Wall Street, Davis Polk & Wardwell, a raibh iasacht ag an bhanc infheistíochta idirnáisiúnta Morgan Stanley san áireamh. Is céimí de NUI Gaillimh agus Scoil Dlí Yale (áit a raibh sé ina Scolaire John F. Kennedy) é.	Tá an-chuid taithí seomra boird san earnáil seirbhísí airgeadais ag Ken Slattery, atá ar bhord Permanent TSB faoi láthair áit a ina bhfuil sé ina bhall de na Coistí Iniúcháireachta agus Luach Saothair. Tá sé ar bhord na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte freisin áit a bhfuil sé ina Chathaoirleach ar an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca. Bhí roinnt postanna sinsearach ceannasaíochta aige le Banc na hÉireann roimhe, Stiúrthóir Baincéireacht Corparáideach (15 bliana) agus Stiúrthóir Creidmheasa & Oibríochtaí leis an Fhoras Airgeadais Shóisialta (9 mbliana) ina measc. Tá sé ina chomhalta de Institiúid na mBainc éirí agus is Stiúrthóir Bainc Cairte é.	Is Stiúrthóir Bainistíochta ag Greystar í Claire Solon ag bainistiú infheistíochta agus forbartha iltheaghlaigh in Éirinn. Bhí postanna roimhe aici mar Cheannasaí Réadmhaoine ag Aviva, ag bainistiú níos mó ná €600m de chistí réadmhaoine in Éirinn agus sa RA agus Ceannasaí ar Bhainistíocht Eastát ag BSL, freagrach as bainistíocht punann réadmhaoine. Bhí sí ina hÚachtarán ar Chumann na Suirbhéirí Cairte in 2016 agus ar Bhord an Irish Green Building Council.
----------------------	---	--	---	---	--	--	--

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird

Rialachas

Ionchorpraíodh MTTÉ mar chomhlacht gníomhaíochta ainmnithe de bhun an Achta um Maoiniú Tógála Tithíochta Éireann 2018 (“an tAcht um MTTÉ 2018”) ar 7 Nollaig 2018. Aonán grúpa, ionchorpraíodh Maoiniú Tógála Tithíochta Éireann (lasachtú) CGA (“MTTÉI”) ina dhiadh sin ar 4 Eanáir 2019. Tá an Bord freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus déanann sé an tasc seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a shocrú agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh maidir le gach príomhcheist ghnó. Is é an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF) agus an fhoireann bhainistíochta shinsearach atá freagrach as bainistíocht, rialú agus stiúradh rialta MTTÉ laistigh de leibhéil údaráis ar leith. Ní mór don POF agus don fhoireann bhainistíochta shinsearach cloí leis an treo leathan straitéiseach atá leagtha síos ag an mBord agus ní mór dóibh a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach comhalta Boird ar na príomhghníomhaíochtaí agus na cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha a d’fhéadfadh teacht chun cinn. Feidhmíonn an POF mar idirchaidreamh díreach idir Bord agus bainistíocht MTTÉ.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá feidhmeanna MTTÉ forordaithe in Alt 7 d’Acht MTTÉ 2018. Tá sceideal foirmeálta ábhar curtha i leataobh lena gcinneadh ag an mBord. Áirítear leis seo:

- Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais;
- Polasaí Bainistíochta Riosca;
- Ráiteas ar Mholadh Riosca, critéir cháilitheachta san áireamh;
- Plean Straitéiseach;
- Buiséod Bhliantúil agus Pleananna Corparáideach;
- Áiseanna maoinithe;
- Ceapachán agus téarmaí agus coinníollacha an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin (tar éis dul i gcomhairle leis an Aire); agus
- Polasaí luach saothair foriomlán agus plean soláthar foirne.

Ceanglaíonn Acht MTTÉ 2018 ar MTTÉ ráitis airgeadais a ullmhú maidir lena chuid oibríochtaí do gach bliain airgeadais. Ullmhaítear na ráitis airgeadais de réir FRS 102 (Márta 2018), an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn agus de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, ceanglaítear ar Bhord MTTÉ:

- Roghnaigh beartais chuntasaíochta oiriúnacha agus cuir i bhfeidhm go comhsheasmhach iad;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama;
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí é sin a dhéanamh; agus
- Aon imeacht ábhartha ó chaighdeáin chuntasaíochta infheidhme a nochtadh agus a mhíniú.

Tá an Bord freagrach as a chinntiú go gcoinníonn MTTÉ taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a thugann míniú agus taifead ceart ar idirbhearta na Cuideachta, a chumasaíonn sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó cailiteanas na Cuideachta ag tráth ar bith. a chinneadh le cruinneas réasúnta, ag cur ar a gcumas a chinntiú go gcloíonn na Ráitis Airgeadais agus Tuarascáil na Stiúrthóirí le hAcht na gCuideachtaí 2014 agus go gcumasaítear na ráitis airgeadais a iniúchadh.

Tá an Bord freagrach as buiséad ioncaim agus caiteachais MTTÉ a fhormheas. Athbhreithníonn an Bord na réamh-mheastacháin i gcoinne an bhuiséid agus na spriocanna i rith na bliana agus déantar athbhreithniú ar éagsúlachtaí ag deireadh na bliana.

Tá an Bord freagrach freisin as a chuid sócmhainní a chosaint agus mar sin as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais MTTÉ léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais MTTÉ an 31 Nollaig 2019.

Struchtúr an Bhoird

Forálann Bunreacht MTTÉ go mbeidh ar a laghad triúr stiúrthóir agus seachtar stiúrthóir ar an chuid is mó, duine dóibh siúd an Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin mar bhall ex-officio den Bhord ar dhuine acu. Cheap an tAire na chéad triúr stiúrthóir ar fhoirmiú agus ar chlárú MTTÉ agus ceapadh an ceathrar stiúrthóir breise ar 1 Meitheamh 2019. Ceapadh an Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin chun an Bhord i Meán Fómhair 2019 ag teach in áit duine de na stiúrthóirí bunaidh.

Is é an tAire a cheapann an Cathaoirleach.

Ní rachaidh téarma oifige stiúrthóra thar chúig bliana. Tá sonraí na stiúrthóirí reatha agus a dtréimhsí ceapacháin leagtha amach ar leathanaigh 18 go 19.

Tá trí choiste bunaithe ag an mBord chun cabhrú leis a chuid freagrachtaí a chomhlíonadh, agus tá téarmaí tagartha foirmiúla ag gach ceann acu:

- An Coiste Iniúchta agus Riosca
- An Coiste Creidmheasa
- An Coiste Luach Saothair

Le haghaidh tuilleadh eolais ar choistí an Bhoird, féach Tuarascálacha an Choiste ar leathanaigh 24 go 25.

Cuimsíonn plean an Bhoird riachtanas don Bhord tabhairt faoi meastóireacht bhliantúil ar a fheidhmíocht féin agus ar a Choistí

Tacaíonn Rúnaí an Bhoird lena chuid feidhmeanna ina chuid feidhmeanna agus déanann sé comhordú freisin ar ghníomhaíochtaí na gcoistí Boird éagsúla.

Sceideal Tinrimh, Táillí agus Costais

Tá sceideal tinrimh ag cruinnithe an Bhoird agus na gCoistí do 2019 leagtha amach thíos lena n-áirítear na táillí agus na costais a fhaigheann gach comhalta ina gcáil mar chomhalta Boird nó Coiste:

	Bord	An Coiste Iniúchta agus Riosca	An Coiste Creidmheasa	An Coiste Luach Saothair	Táillí 2019 €	Costais 2019 €
Líon na gCruinnithe	13	2	2	0		
Baill an Bhoird						
Dara Deering	4/4(p)		1/1(p)			
Marie Collins	6/6(p)		2		€18,375	
Michael Broderick	9/9(p)					
Des Carville	13	2	2			
Grainne Hennessy	5/6(p)		1		€9,188	€34
Andrew O’Flanagan	13		2			
Ken Slattery	6/6(p)	2	2		€9,188	
Claire Solon	6/6(p)	2	1		€9,188	
Baill Foirne						
Sean Alger			2			
Michael Broderick ⁽¹⁾			2			

tagraíonn (p) do líon na gcrúinnithe ab fhéidir freastal orthu i gcomparáid le dátaí an cheapacháin

⁽¹⁾ Mar Phríomhoifigeach Tráchtála

Ní fhaigheann an POF (Dara Deering) mó baill forine GBCN (Andrew O’Flanagan, Des Carville agus Michael Broderick) aon luach saothair maidir lena mballraíocht ar an mBord. Ní fhaigheann baill foirne aon luach saothair breise maidir le ballraíocht i gcoistí.

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird (ar lean)

Príomh-Athruithe Pearsanra

Ar ionchorprú, ceapadh Des Carville, Andrew O’Flanagan agus Michael Broderick chun an mBord, le Des Carville mar Chathaoirleach eatramhach. Cheap an Aire Airgeadais Marie Collins, Grainne Hennessy, Ken Slattery agus Claire Solon chun an mBord ina dhiaidh sin, éifeachtach ó 1 Meitheamh 2019, tháinig Marie Collins i gcomharbacht ar Des Carville mar Chathaoirleach ar an dáta sin. Ceapadh Dara Deering chun an mBord ar 2 Meán Fomháir tar éis a ceapadh mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin, ag líonadh an fhholúntais ó d’éirigh Michael Broderick as ar 30 Lúnasa 2019.

Bhí Michael Broderick ina Ceannasaí Tionscadail ó ionchorprú agus ghlac sé ról mar Phríomhoifigeach Tráchtála tar éis ceapadh Dara Deering mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Ceapadh gach duine de na Ceannasaithe Feidhmeannais eile (Sean Alger – Ceannasaí Creidmheas agus Riosca, Paula Flinter – Ceannasaí Dlí agus Denise Donovan – Ceannasaí Oibríochtaí agus Airgeadais) idir an dáta ionchorpraithe agus Márta 2019.

Luach saothair

Foráiltear in Acht MTTÉ 2018 go sannfaidh an GBCN an oiread dá fhoireann ar MTTÉ de réir mar a chinntídh MTTÉ a bheith riachtanach chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, is fostaithe de chuid GBCN iad foireann uile MTTÉ.

Tá samhail luach saothair an GBCN bunaithe ar chonarthaí fostaíochta rúnda, idirbheartaithe ina n-aonar, le luach saothair iomaíoch, ailínithe ar an margadh. Cuimsíonn an gnáthphacáiste luach saothair tuarastal bonn seasta, teidlíocht pinsin agus soláthar do phá lánroghnach a bhaineann le feidhmíocht.

Tá íocaíochtaí lánroghnacha a bhaineann le feidhmíocht ceaptha chun luach saothair a thabhairt do fheidhmíocht eisceachtúil ag féachaint d’fheidhmíocht an fhostaí féin, d’fheidhmíocht réimse freagrachta an fhostaí, agus feidhmíocht fhoriomlán MTTÉ. Déantar íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht de réir na bparaiméadar atá faofa ag an mBord ar mholadh an Choiste Luach Saothair. Tá méid iomlán na n-íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht a dhéantar i leith aon bhliana faoi réir ag faomhadh an Bhoird freisin.

Ní dhearna an MTTÉ aon íocaíochtaí a bhain le feidhmíocht le seisear ball foirne in 2020 maidir le 2019.

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaithe

Déantar sochair ghearrthéarmacha na bhfostaithe os cionn €50,000 in 2019 a rangú sna bandaí seo a leanas:

Raon	Líon na bhFostaithe
€50,001 go dtí €75,000	1
€75,001 go dtí €100,000	11
€100,001 go dtí €125,000	3
€125,001 go dtí €150,000	1
€150,001 go dtí €175,000	1
€175,001 go dtí €200,000	0
€200,001 go dtí €225,000	1
€225,001 go dtí €250,000	0
€250,001 go dtí €275,000	0
€275,001 go dtí €300,000	0
Iomlán	18

Nóta: Chun críocha an nochta seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe a tugadh le linn 2019 tuarastal, sochair incháinithe eile a íoctar le fostaithe (lena n-áirítear íocaíochtaí a bhaineann le feidhmíocht), agus íocaíochtaí eile a dhéantar thar ceann na bhfostaithe, ach níl ÁSPC an fhostóra nó deonacháin pinsin an fhostóra san áireamh.

Nochtadh a theastaíonn de réir an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chloígh MTTÉ le ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (“an Cód”), mar a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Is iad seo a leanas na nochtuithe seo a leanas: a cheanglaítear leis an gCód:

Costais Chomhairliúcháin

I measc na gcostas comhairliúcháin tá costas na comhairle seachtraí don lucht bainistíochta agus ní áirítear leo feidhmeanna mar ‘an gnó mar is gnáth’seachfhoinsithe.

	2019 €000
Comhairle dlí	298
Comhairle airgeadais	30
Caidreamh poiblí/margaíocht	27
Acmhainní Duine	14
Eile	28
Iomlán na gcostas comhairliúcháin	397

Costais chomhairleoireachta caipitlithe	0
Costais chomhairliúcháin curtha de mhuirear ar an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	397

Iomlán na gcostas comhairliúcháin	397
--	------------

Costais Dlí agus Socraíochtaí

Níor tabhaíodh aon chaiteachas in 2019 maidir le costais dlí agus socraíocht.

Caiteachas Taistil agus Cothabhála

Déantar caiteachas taistil agus cothabhála a rangú mar seo a leanas:

	2019 €000
Baile	
- Bord	0
- Fostaithe	11
Idirnáisiúnta	
- Bord	0
- Fostaithe	0
Iomlán	11

Caiteachas Fáilteachais

Cuimsíonn an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach €2.8k maidir le caiteachas fáilteachais foirne in 2019.

Ráiteas Comhlíonta

Chomhlíon MTTÉ an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, mar a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe le líon teoranta oiriúnuithe/éagsúlachtaí a comhaontaíodh leis an Roinn Airgeadais mar a dhéantar achoimre orthu thíos:

Nithe a Forchoimeádadh le Cinneadh ag an mBord

Leagtar amach sa Chód sceideal foirmiúil ábhar atá forchoimeádfa go sonrach le haghaidh cinnidh ag an mBord. Seachas “leasuithe suntasacha ar shochair phinsin an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus na foirne” atá ina ábhar do Bhord GBCN toisc gur fostaithe de chuid GBCN iad gach ball foirne de chuid MTTÉ agus go bhfuil siad ina mbaill de scéim aoisliúntais an GBCN, áirítear na nithe seo a leanas i Sceideal na nÁbhar Forchoimeádfa atá leagtha amach sa Chód.

Neamhchomhlíonadh Oibleagáidí Reachtúla

I bhfianaise an réimse leathan oibleagáidí reachtúla ábhartha a bhfuil MTTÉ faoina réir, tá sé beartaithe aghaidh a thabhairt ar an gceanglas i dtaca le na hoibleagáidí is suntasaí a bhfuil MTTÉ faoina réir agus scagaire ábharthachta a chuir ar aon tuairisciú imeachta neamhchomhlíonaithe chuig an Aire.

Coiste Iniúchta agus Riosca

Molann an Cód gur cheart go roghnófar baill an Choiste Iniúchta agus Riosca ó thaobh amuigh den Bhord. Cé go bhfuil an Coiste comhdhéanta go hiomlán de bhaill neamhfheidhmiúcháin Boird, tá an Bord sásta go bhfuil the scileanna agus an taitní riachtanach ag na baill le tabhairt faoi an ról riachtanach.

Cód Caiteachais Phoiblí

Is dóchúil go mbeidh an cur i bhfeidhm ar an gCód Caiteachais Phoiblí teoranta do MTTÉ mar gurb é a phríomhghníomhaíochtaí maoiniú a fháil, agus soláthar maoiniú do iasachtaí. I gcás go dtéann an MTTÉ i mbun tionscadail caipiteal, déanfar athbhreithniú eile ar infheidhmeacht an Chóid Caiteachais Phoiblí.

Luach Saothair agus Aoisliúntas

Foráiltear in Acht MTTÉ 2018 go sannfaidh an GBCN an oiread dá fhoireann ar MTTÉ de réir mar a chinntídh MTTÉa bheith riachtanach chun a fheidhmeanna a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, is fostaithe de chuid GBCN iad foireann uile MTTÉ.

Faomhann Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an GBCN, a dhéanann ionadaíocht ar an GBCN mar fhostóir, ábhair luach saothair i leith fostaithe an MTTÉ, mar fhostóir, de réir na gcritéar agus na socruithe maoirseachta a aontaíodh ó am go ham le MTTÉ. Maidir leis na critéir agus na socruithe maoirseachta seo, tá Coiste Luach Saothair bunaithe ag Bord MTTÉ agus tá beartas foirmiúil luach saothair curtha i bhfeidhm aige. Agus forálacha an Chóid maidir le luach saothair á gcomhlíonadh acu, ghlac MTTÉ leis na forálacha a bhaineann le comhlachtaí tráchtála Stáit, arna n-oiriúnú i bhfianaise a struchtúir rialachais agus tuairiscithe agus a shamhail luach saothair ar leith.

Tuarascálacha Coiste

Tuarascáil an Choiste Iniúchta agus Riosca

Is é ról an Choiste Iniúchta agus Riosca cabhrú leis an mBord maidir le maoirseacht a dhéanamh ar:

- cáilíocht agus sláine na ráiteas airgeadais; athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na gcóras rialaithe inmheánaigh; an próiseas iniúchta inmheánaigh agus an fheidhm chomhlíonta; agus an t-athbhreithniú ar aschuir ón iniúchóir seachtrach, ón Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (RC&C); agus
- creat bainistíochta riosca MTTÉ lena n-áirítear goile riosca a leagan síos; monatóireacht ar chloí le rialachas riosca agus a chinntiú go ndéantar rioscaí a aithint, a mheasúnú, a bhainistiú agus a thuairisciú i gceart.

Tá triúr ball neamhfheidhmiúcháin arna gceapadh ag an mBord sa Choiste. Is iad comhaltaí reatha an Choiste:

- Ken Slattery, Cathaoirleach
- Des Carville
- Claire Solon

Bunaíodh an Coiste agus ceapadh an triúr ball den choiste le linn 2019.

Tháinig an Coiste le chéile dhá uair i 2019.

Tuairisciú Airgeadais

Rinne an Coiste athbhreithniú ar na dréachtráitis airgeadais agus mhol sé don Bhord iad. Dhírigh an t-athbhreithniú ar na modhanna cuntasáiochta, ar Acht na gCuideachtaí 2014 agus ar shoiléire agus iomláine na nochtaí ag teacht le caighdeáin chuntasáiochta infheidhmithe, agus forálacha ábhartha an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Rinne an Coiste athbhreithniú freisin ar an Ráiteas Rialachais agus ar Thuarascáil na gComhaltaí Boird, agus ar ráitis maidir le bainistíocht riosca lena gcur san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil MTTÉ. Mar chuid dá athbhreithniú ar na ráitis airgeadais, bhuaill an Coiste le hionadaithe ó Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste chun Tuarascáil ar Thorthaí an Iniúchta a phlé.

Rialuithe Inmheánacha

D’athbhreithnigh an Coiste éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Rinne sé athbhreithniú freisin ar an Ráiteas ar Rialú Inmheánach atá le cur san áireamh i ráitis airgeadais 2019 agus mhol sé é don Bhord. Bhí an t-athbhreithniú bunaithe ar thuarascáil ón mbainistíocht maidir leis na dearbhuithe atá sa Ráiteas agus clár oibre mionsonraithe an Choiste, lena n-áirítear tuarascálacha rialta iniúchta agus riosca inmheánacha.

Iniúchadh Inmheánach

Fuair an Coiste tuairiscí is deireanaí go rialta ón iniúchóir inmheánach i dtaca le plean iniúchta inmheánaigh bunaithe ar riosca 2020 a cheadaigh an Coiste. Tá sé bearaithe ag Choiste buaileadh go príobháideach le Ceann Iniúchta Inmheánaigh GBCN gan an bhainistíocht i láthair go bliantúil ar a laghad.

Iniúchadh Seachtrach

Is é iniúchóir seachtrach MTTÉ an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste. D’athbhreithnigh an Coiste an plean iniúchta seachtrach, na príomhréimsí fócais agus téarmaí rannpháirtíochta an iniúchta. Tá an Coiste le buaileadh leis an iniúchóir seachtrach gan bainistíocht i láthair go bliantúil ar a laghad.

Riosca

D’athbhreithnigh an Coiste an Ráiteas ar Mholadh Riosca don Bhord agus fuair sé tuairiscí rialta ar rioscaí MTTÉ agus ar na rialuithe atá i bhfeidhm chun rioscaí a mhaolú. Buaileann an Coiste go príobháideach leis an gCeann Creidmheasa agus Riosca gan an lucht bainistíochta i láthair go bliantúil ar a laghad.

Comhlíonadh

Cuimsíonn creatlach oibre an Choiste an riachtanas go mbuailfí an Coiste le Ceann Géilliúlachta GBCN gan an bhainistíocht i láthair go bliantúil ar a laghad.

Eile

Ceadaíodh tosaíochtaí an Choiste maidir le 2020 mar chuid dá Chlár Oibre 2020.

Tuarascáil an Choiste Creidmheasa

Oibríonn an Coiste faoi údarás tarmligthe ó Bhord MTTÉ ag a bhfuil an fhreagracht dheiridh acu as riosca creidmheasas MTTÉ. I gcomhréir le inghlacthacht riosca ceadaithe ag an mBord, agus ag brath ar polasaithe creidmheasa comhaontaithe, tá an Choiste Creidmheasa freagrach as ceadú feidhmeanna creidmheasa i líne le húdrás ceadaithe creidmheasa mar a áirítear sa Pholasaí Údarás Tarmligthe ceadaithe ag an mBord.

Is baill neamhfheidhmiúcháin den Bhord ar fad a chuimsíonn an Choiste, agus triúr ball de Fhoireann Bainistíochta Feidhmiúcháin an MTTÉ.

Is iad seo a leanas baill an Choiste:

- Marie Collins, Cathaoirleach (Cathaoirleach Boird)
- Gach ball Boird eile, an POF san áireamh
- Michael Broderick (Príomhoifigeach Tráchtála MTTÉ)
- Sean Alger (Ceannasaí Creidmheasa agus Riosca MTTÉ)

Bunaíodh an Coiste Creidmheasa le linn 2019 agus tháinig sé le chéile dhá uair le linn na bliana. Bhain a phríomhghníomhaíocht le hathbhreithniú ar mholtaí creidmheasa mionsonraithe ón mbainistíocht.

Cheadaigh an Bord téarmaí tagartha an Choiste Creidmheasa.

Tuarascáil an Choiste Luach Saothair

Cabhraíonn an Coiste Luach Saothair leis an mBord maidir le cúrsaí luach saothair maidir le fostaithe GBCN a shanntar don MTTÉ de réir na gcritéar agus na socruithe maoirseachta a aontaíodh leis an GBCN. Tá an Bord freagrach as Beartas Luach Saothair foriomlán MTTÉ agus tá sé faoi threoir a chuid freagrachtaí trí chomhairle agus moltaí an Choiste Luach Saothair.

Tá triúr ball neamhfheidhmiúcháin arna gceapadh ag an mBord sa Choiste. Is iad na comhaltaí reatha:

- Grainne Hennessy, Cathaoirleach
- Andrew O’Flanagan
- Marie Collins

Bunaíodh an Coiste Luach Saothair agus ceapadh a baill le linn 2019 ach níor an chéad chruinniú go dtí Feabhra 2020.

Bainistíocht Riosca

Tá sé mar aidhm ag MTTÉ riosca a bhainistiú ar bhealach eolasach agus réamhghníomhach, i gcomhréir lena Pholasaí agus Creat um Bainistiú Riosca agus a Ráiteas um Mholadh Riosca, sa chaoi go bhfuil leibhéal an riosca a nglactar leis ag teacht lena ghníomhaíocht ghnó bhunúsach, agus go dtuigeann agus go bhfuil MTTÉ ábalta tionchar aon rioscaí a d’fhéadfadh teacht chun cinn a bhainistiú nó a ionsú. Comhlíonann MTTÉ forálacha bainistíochta riosca an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Le linn 2019, rinne an Coiste Iniúchta agus Riosca agus an Bord athbhreithniú ar an gClár Rioscaí ar bhonn rialta, agus fuair an Bord nuashonruithe rialta maidir le bainistíocht riosca agus rioscaí arda agus éiritheacha.

Róil agus Freagrachtaí

Bord

Tá an Bord freagrach as an fonn riosca a shocrú agus as maoirseacht agus treorú a dhéanamh ar ghníomhaíocht bainistíochta riosca ar fud MTTÉ. Tá sé sainordaithe ag an mBord go ndéanfar bainistíocht riosca a chomhtháthú agus a neadú i ton agus i gcultúr MTTÉ agus glacadh leis seo ar fud MTTÉ, le gach ball d’fhoireann MTTÉ freagrach as athbhreithniú rialta a dhéanamh ar an gclár riosca agus ag deimhniú go bhfuil na rialuithe sonraithe i bhfeidhm.

An Coiste Iniúchta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúchta agus Riosca freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm Bheartas agus Creat Bainistíochta Riosca MTTÉ agus a chinntiú go soláthraíonn samhail rialachais bainistíochta riosca MTTÉ leibhéal íomchuí neamhspleáchais agus dúshláin. Tuairiscíonn an Coiste Iniúchta agus Riosca don Bhord.

Trí Líne Cosanta

An Chéad Líne Cosanta

Tá Beartas agus Creat Bainistíochta Riosca MTTÉ bunaithe ar na trí líne chosanta cosanta. Laistigh den tsamhail seo, téann agus bainistíonn foireann MTTÉ agus bainistíocht shinsearach (an chéad líne chosanta) na rioscaí.

An Dara Líne Cosanta

Soláthraíonn feidhm Riosca MTTÉ (an dara líne cosanta) dúshlán neamhspleách maoirseachta agus oibiachtúil don chéad líne chosanta. Soláthraíonn siad monatóireacht agus tuairisciú riosca freisin.

An Tríú Líne Cosanta

Feidhmíonn feidhm na hIniúcháireachta Inmheánaí mar chuid de thríú líne chosanta trí dhearbhu neamhspleách, réasúnach bunaithe ar riosca a sholáthar do phríomhpháirtithe leasmhara maidir le stóinseacht chóras bainistíochta riosca MTTÉ, a rialachas agus dearadh agus éifeachtacht oibriúcháin an chomhshaoil rialaithe inmheánaigh.

Iniúchadh

De réir na gceanglas reachtúil, déanann an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúchadh ar MTTÉ. Is é feidhm Iniúcháireachta Inmheánaí GCBN a bhainistíonn próiseas iniúchta inmheánaigh MTTÉ agus áirítear leis gnólacht seachtrach, atá faoi láthair KPMG, a ceapadh chun obair iniúchta inmheánaigh a dhéanamh ag tuairisciú do Cheann Iniúchta Inmheánaigh GCBN.

Príomhrioscaí

Tá MTTÉ nochta do réimse leathan rioscaí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar a fheidhmíocht airgeadais agus oibriúcháin. Bunaíonn an Beartas agus an Creat um Bainistíocht Riosca na próisis chun riosca a aithint, a mheasúnú, a thuairisciú agus a mhaolú. D’aithin MTTÉ na príomhrioscaí seo a leanas a d’fhéadfadh dochar a dhéanamh do bhaint amach a chuspóirí. Ina theannta sin, coinníonn MTTÉ Clár Riosca cuimsitheach a aithníonn na rioscaí go léir atá os comhair MTTÉ, lena n-áirítear riosca creidmheasa, riosca margaidh, riosca leachtachta, riosca ráta úis agus riosca do chlú i measc nithe eile. Tharraing Covid-19 dúshláin breise agus bhí an cumas aige nochtadh MTTÉ ag na rioscaí seo a mhéadú - tá rialaithe agus próisis ar leith curtha in áit nuair is oiriúnach leis an riosca meadaithe seo a mhaolú.

	Cur síos ar an Riosca	Beart Maolaithe Riosca
Riosca Creidmheasa	Sainítear Riosca Creidmheasa mar riosca de chaillteanas airgeadais mar thoradh ar neamhábaltacht contrapháirtí a oibleagáidí conartha do MTTÉ a chomhlíonadh i dtaca le hiasachtaí nó beartanna airgeadais eile. Cuimsíonn riosca loicthe, riosca aisghabhála, riosca neamhchosanta agus riosca réitigh.	Le beartanna maolaithe riosca MTTÉ áirítear athbheithniú láidir agus próiseas ceadaithe, géilleadh do pholasaithe agus nósanna imeachta iasachta agus creidmheasa cuí, monatóireacht leanúnach agus athbhreithniú ar áiseanna.
Riosca Éileamh	An riosca nach bhfuil an t-éileamh ar mhaoiniú MTTÉ dóthanach don líon aonad atáthar ag súil a sholáthar.	Tá an riosca seo maolaithe ag athbhreithnithe leanúnacha táirge agus straitéise le cinntiú go bhfuil an straitéis ailínithe ar riachtanais an mhargaidh.
Riosca Oibriochta	Tá MTTÉ nochtaithe ag riosca oibriochtúil ag éirí as a bpróisis inmheánacha, daoine agus córais nó eachtraí seachtracha lena n-áirítear eachtraí aimsire nó paindéim. I measc na bpríomhrioscaí oibriúcháin tá teip ar chórais, earráidí a thuairisciú, bearnú cosanta sonraí, teip ar nósanna imeachta a leanúint le go bhféadfadh teip ar MTTÉ a aidhmeanna a bhaint amach agus/nó damáiste suntasach tarlú dá chlú.	Déantar an riosca seo a mhaolú trí bhainistíocht chuí agus structúr monatóireachta agus an cumas córais reatha, próisis, rialaithe an GCBN agus soláthraithe seirbhísí seachtracha a threisiú.
Riosca Comhlíonta	An riosca go bhféadfaí dúshán dhlíthiúil a dhéanamh in aghaidh MTTÉ faoi rialacha Cúnaimh Stáit nó teip ar MTTÉ cloí le riachtanais agus spriocdhátaí rialála reatha agus/nó reachtaíochta nó riachtanais a dhaingniú ina bpróisis. Ní mór do MTTÉ cloí le líon riachtanas reachtaíochta lena n-áirítear dlí cosanta sonraí, reachtaíocht fhrith-sciúradh airgid nó rialacha Cúnaimh Stáit.	Déantar an riosca seo a mhaolú trí thuairisc Prionsabal Oibritheora Geilleagar Margaidh bhliaintúil agus cloí le polasaithe agus nósanna imeachta ábhartha chomh maith le tacaíocht oibriochtúil agus seirbhísí curtha ar fáil ag GCBN faoi Chomhaontú Seirbhíse lena n-áirítear Oifigeach um Chosaint Sonraí agus Oifigeach Tuairisciú Sciúradh Airgid.
Riosca Damáiste Clú	D’fhéadfadh MTTÉ bheith i mbaol damáiste clú ó thuairim dhiúltach custaiméirí, contrapháirtithe, scairshealbhóirí nó geallsealbhóirí eile i leith iomhá MTTÉ a mbeadh caillteanas gnó dá bharr.	Déantar an riosca seo a mhaolú tríd chloí le polasaithe agus nósanna imeachta a dhéantar a thástáil trí iniúchtaí inmheánacha agus seachtracha araon.

Rialachas agus Faisnéis Chorporáideach (ar lean)

Foireann Bainistíochta

Dara Deering
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Michael Broderick
Príomhoifigeach Trachtála

Sean Alger
Ceannasaí Creidmheasa agus Riosca

Denise Donovan
Ceannasaí Oibríochtaí agus Airgeadais

Paula Flinter
Ceannasaí Dí

Fergus Mangan
Bainisteoir Roinne - Iasachtú

Ráitis Airgeadais

An Clár

An Chuideachta agus Faisnéis Eile	30
Tuarascáil na Stiúrthóirí	31
Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí	33
Ráiteas ar Rialú Inmheánach	34
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	36
Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach	39
Ráiteas Comhdhlúite ar an Staid Airgeadais	40
Ráiteas Comhdhlúite ar Athruithe ar Chothromas	41
Ráiteas Comhdhlúite ar Shreafaí Airgid	42
Ráiteas Ioncam Cuimsitheach	43
Ráiteas ar an Staid Airgeadais	44
Ráiteas ar Athruithe ar Chothromas	45
Ráiteas ar Shreafaí Airgid	46
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	47

An chuideachta agus Faisnéis Eile

Stiúrthóirí

Andrew O’Flanagan (*ceaptha 7 Nollaig 2018*)

Claire Solon (*ceaptha 1 Meitheamh 2019*)

Dara Deering (*ceaptha 2 Meán Fómhair 2019*)

Desmond Carville (*ceaptha 7 Nollaig 2018*)

Grainne Hennessey (*ceaptha 1 Meitheamh 2019*)

Marie Collins (*ceaptha 1 Meitheamh 2019*)

Timothy Ken Slattery (*ceaptha 1 Meitheamh 2019*)

Rúnaí na Cuideachta

Caroline Ensor (*ceaptha 28 Eanáir 2019*)

Oifig Chláraithe

Duga an Státchiste

Cé an Phoirt Thuaidh

Baile Átha Cliath 1

D01 A9T8

Baincéirí

Bainc-Aontas Éireann cpt

Sráid Theach Laighean

Baile Átha Cliath 2

D02 W260

Banc Ceannais na hÉireann

Sráid Wapping Nua

Cé an Phoirt Thuaidh

Baile Átha Cliath 1

D01 F7X3

Iniúcháir

Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

3A Sráid an Mhéara Uachtarach

Baile Átha Cliath 1

D01 PF72

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Cuireann Stiúrthóirí Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann Cuideachta Ghníomhaíochta Ainmnithe a gcéad dtuarascáil bhliantúil agus ráitis airgeadais comhdhlúite iniúchta don tréimhse ón dáta corpraithe ar 7 Nollaig 2018 go dtí 31 Nollaig 2019, agus an lá sin san áireamh (“an tréimhse airgeadais”).

Ionchorpraíodh Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann CGA (“MTTÉ” nó an “Cuideachta”), an chuideachta sealbhaíochta, ar 7 Nollaig 2018 (clárú cuideachta 639272) de bhun an Achta um Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann 2018 (“Acht MTTÉ 2018”) a achtaíodh ar 3 Nollaig 2018.

Ag corprú, chionroinn agus d’eisigh an chuideachta sealbhaíochta scaireanna le luach ainmniúil de €20 milliún chuig an Aire Airgeadais. Bhunaigh an MTTÉ agus is scairshealbhóir 100% í de Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) CGA (“MTTÉI” nó an “Fochuideachta”) a corpraíodh ar 4 Eanáir 2019 (clárú cuideachta 640801).

Príomhghníomhaíochtaí

Ba iad soláthar maoiniú féich ar son forbairt cónaithe sa Stát príomhghníomhaíochtaí an Ghrúpa. Solathraíonn MTTÉI maoiniú do fhorbróirí atá ag iarraidh tionscadail forbairtí cónaithe inmharthanna a thógáil in Éirinn ar bhonn téarmaí agus coinníollacha coibhéise tráchtála agus margaidh.

Athbhreithniú gnó

Is cuid de Thuarascáil na Stiúrthóirí í Tuarascáil Bhliantúil 2019 (“an Tuarascáil”). Tugtar tuairisc i Ráiteas an Chathaoirligh agus in Athbhreithniú an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin sa Tuarascáil Bhliantúil ar fhorbairt agus ar fheidhmíocht MTTÉ sa tréimhse airgeadais ó chorprú agus ar theagmhais mhóra a tharla le linn na tréimhse. Tá tuilleadh faisnéise maidir le straitéis, samhail ghnó agus oibriochtaí MTTÉ leagtha amach i rannán Athbhreithniú Gnó an Tuarascáil.

I rith na tréimhse airgeadais, dhírigh an MTTÉ ar a maoiniú tosaigh ón Chiste Infheistíochta Straitéisí na hÉireann (“CISÉ”) a chur i gcrích agus ceadú saoráidí do hiasachtaí. Le linn na tréimhse airgeadais, ba iad seo ne príomh torthaí:

- €730m de chomhaontaithe maoinithe fad téarmach curtha i gcrích;
- €108m iasacht ceadaithe do hiasachtaí;
- €6.9m i maoiniú réamhíochta le hiasachtaí faoi iasachtaí ceadaithe;
- €1.2m in iasachtaí caipitil aisíochta ag iasachtaí.

Príomhrioscaí agus neamhchinnteachtaí

Tá mionsonraí maidir leis na rioscaí bunairgid agus na neamhchinnteachtaí atá os comhair an MTTÉ mar a leanas.

Riosca Creidmheasa

- Tá an Grúpa neamhchosanta ar an riosca go mainneoidh contrapháirtí iasachtaithe ar a oibleagáidí agus go dteipfidh air a fhiachas a aisíoc ina iomláine, rud a chruthóidh caillteanais dom Ghrúpa.

Riosca Éilimh

- Tá riosca ann go bhféadadh nach mbeadh go leor éilimh sa mhargadh maointhe forbartha le maoiniú an Ghrúpa an líon meastar aonaid cónaithe a sholáthar.

Riosca Oibriúcháin

- Tá an Grúpa neamhchosanta ar raon leathan rioscaí oibriúcháin a eascraíonn ó na daoine, ó na córais agus ó na próisis a bhíonn i gceist chun a cuspóir a bhaint amach. I measc na bpríomhrioscaí oibriúcháin, agus gan iad teoranta acu seo, tá teipeanna i gcórais, earráidí próisis, a bheith ag brath rómhór ar dhaoine aonair tábhachtacha, teip nósanna imeachta a leanúint agus earráidí a thuairisciú, agus dá mbarr sin go léir d’fhéadfadh sé go dteipfeadh sa deireadh thiar ar an Ghrúpa a chuid cuspóirí a chomhlíonadh agus go ndéanfaí damáiste mór dá clú.

Riosca Rialála

- D’fhéadfaí agóid dhlíthiúil a dhéanmah in aghaidh an Ghrúpa faoi rialacha cúnaimh Stáit. Chuireadh agóid mar sin bac ar ghníomhaireachtaí an Ghrúpa ag feitheamh ar réiteach.

Riosca Dea-cháile

- D’fhéadfaí an Grúpa bheith leochaileach i gcoinne rios dea-cháile muna gcuireann sé a mhandáid i gcrích, má bhraitear go bhfuil an próiseas iarratas ar iasacht ró dheacair nó na téarmaí agus coinníollacha na ceaduithe ró-throm.

Bainistíocht riosca airgeadais

Tá an Grúpa neamhchosanta ar riosca creidmheasa, riosca margaidh, riosca leachtachta, riosca caipitil agus riosca comhchruinnithe i ngnáthchúrsa a cuid gnó. Tá tuilleadh sonraí maidir leis an chaoi a ndéanann an Grúpa bainistiú ar na rioscaí sin i Nóta 12 leis na ráitis airgeadais.

Tuarascáil na Stiúrthóirí (ar lean)

Stiúrthóirí

Is iad ainmneacha a leanas na daoine a bhí mar Stiúrthóirí na cuideachta ag aon tráth i rith na tréimhse airgeadais:

- Andrew O’Flanagan (ceaptha 7 Nollaig 2018)
- Claire Solon (ceaptha 1 Meitheamh 2019)
- Dara Deering (ceaptha 2 Meán Fómhair 2019)
- Desmond Carville (ceaptha 7 Nollaig 2018)
- Grainne Hennessey (ceaptha 1 Meitheamh 2019)
- Marie Collins (ceaptha 1 Meitheamh 2019)
- Michael Broderick (ceaptha 7 Nollaig 2018, d’éirigh as 30 Lúnasa 2019)
- Timothy Ken Slattery (ceaptha 1 Meitheamh 2019)

Rúnaí Cuideachta

- Caroline Ensor (ceaptha 28 Eanáir 2019)
- Joseph Colgan (ceaptha 7 Nollaig 2018, d’éirigh as 28 Eanáir 2019)

Leasanna na Stiúrthóirí

Ní raibh aon leas tairbhíúil ag na Stiúrthóirí sa Ghrúpa i rith na tréimhse airgeadais ná ag deireadh na tréimhse airgeadais. Is leis an Aire Airgeadais amháin scairchaipiteal eisithe an Ghrúpa.

Taifid chuntasaíochta dhóthanacha

Cinntíonn na Stiúrthóirí go gcomhlíonann an Grúpa a dualgaís maidir le taifid chuntasaíochta a choinneáil mar a éilítear faoi ailt 281 go 285 d’Acht na gCuideachtaí 2014, trí úsáid a bhaint as pearsanra cuntasaíochta cáilithe agus córais agus nósanna imeachta cuí, arna leagan amach sa Ráiteas ar Rialú Inmheánach ar leathanach 34. Coinnítear na taifid chuntasaíochta in oifig chláraithe an Ghrúpa i nDuga an Stáitchiste, Cé an Phoirt Thuaidh Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8.

Torthaí agus díbhinní

Leagtar amach na torthaí don tréimhse airgeadais agus staid gnóthaí an Ghrúpa sa Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach agus an Ráiteas Comhdhlúite ar an Staid Airgeadais ar leathanaigh 39 agus 40 faoi seach. Leagtar amach torthaí agus staid gnóthaí na Cuideachta ar leathanaigh 43 agus 44.

Níor íoc an Grúpa aon díbhinní i rith na tréimhse airgeadais lena scairshealbhóir aonair, an tAire Airgeadais, agus níl sé i gceist aige aon díbhinní a íoc le haghaidh na tréimhse airgeadais seo.

Teagmhais tar éis na tréimhse tuairiscithe

Feic Nóta 25 de na ráiteas comhdhlúite airgeadais.

Iniúcháir

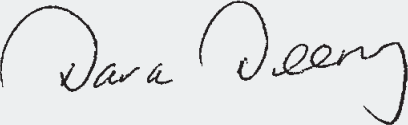
Is é an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúcháir reachtúil an Ghrúpa de bhua alt 15 (2) d’Acht MTTÉ 2018, a cheadaíonn gurbh é an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúcháir reachtúil an MTTÉ cé gurb aonán seachbhrabúsach é.

Chomh fada agus is eol do gach duine de na Stiúrthóirí in oifig ag dáta ceadaithe na ráitis airgeadais:

- Níl aon faisnéis ábhartha a bhaineann leis an iniúchadh nach bhfuil ar eolas ag iniúcháirí an Ghrúpa; agus
- Ghlac na Stiúrthóirí na céimeanna go léir ba chóir dóibh a bheith glactha acu mar Stiúrthóir d’fhonn a chinntiú go bhfuil na hiniúcháirí an Ghrúpa ar an eolas maidir leis an bhfaisnéis sin.

Tugtar an cinntiú seo agus ba cheart go é a léirmhíniú de réir forálacha Alt 330 d’Acht na gCuideachtaí 2014.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins

An Cathaoirleach

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

4 Meitheamh 2020

Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

Tá na stiúrthóirí freagrach as tuarascáil na stiúrthóirí agus ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta (“na ráitis airgeadais”) a ullmhú de réir Acht na gCuideachtaí, 2014.

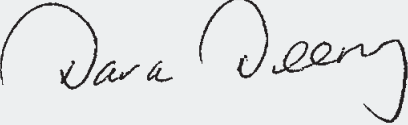
Ceanglaíonn dlí cuideachtaí na hÉireann ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú do gach thréimse airgeadais. Faoi dlí, roghnaigh na stiúrthóirí ráitis airgeadais an Ghrúpa a chur le chéile de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais atá infheidhme san RA agus in Éirinn, esitithe i Márta 2018 ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais (“an creat tuairiscithe airgeadais ábharthach”). Faoi dhlí na gcuideachtaí, ní féidir leis na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a fhaomhadh ach amháin má tá siad sásta go dtugann siad léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Ghrúpa agus na Cuideachta ag dáta deiridh na tréimhse airgeadais agus ar bhrabús nó ar chailteanas an Ghrúpa don tréimhse airgeadais agus go gcomhlíonann siad ar gach slí eile Acht na gCuideachtaí, 2014. Agus ráitis airgeadais seo á gcur le chéile, ní mór go ndéanadh stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta chuí a roghnú do na ráitis airegeadais agus ansin iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- breithiúnais agus meastacháin chuntasaíocht a dhéanamh atá réasúnach agus ciallmhar;
- ará cé acu ar ullmhaíodh na ráitis airgeadais ag leanadh na caighdeáin cuntasaíochta infheidhme, na caighdeáin sin a aithint, agus nóta a dhéanamh de éifeacht agus fáthanna aon imeacht ábhartha ó na caighdeáin sin; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh seachas má tá sé neamhoiriúnach talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh an chuideachta ar aghaidh i ngnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go gcoimeádann an Chuideachta, nó go socraíonn sí go gcoimeádtar, taifid imleora chuntasaíochta a mhíníonn agus a thaifeadann i gceart idirbhearta na cuideachta, a chuireann ar a chumas gur féidir ag am ar bith sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó cailteanas na Cuideachta a chinneadh le cruinneas réasúnta, a chuireann ar a chumas a chinntiúgo gcomhlíonann na ráitis airgeadais agus tuarascáil na Stiúrthóirí Acht na gCuideachtaí 2014 agus a chuireann ar a chumas na ráitis airgeadais a iniúchadh.

Tá siad freagrach freisin sócmhainní na cuideachta a chosaint agus dá réir as céimeanna réasúnta a thógáil chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú. Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus ionracas na faisnéise airgeadais agus corparáidí atá ar shuíomh gréasáin na cuideachta. D’fhéadfadh go bhfuil reachtaíocht in Éirinn a rialaíonn ullmhú agus scaipeadh ráitis airgeadais éagsúil ó reachtaíocht i ndlínsí eile.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins

An Cathaoirleach

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

4 Meitheamh 2020

Ráiteas ar Rialú Inmheánach

Ullmhaítear na ráitis comhdhlúite airgeadais agus ráitis airgeadais cuideachta don MTTÉ laistigh de chreat rialaithe inmheánach bunaithe ag an MTTÉ. Tá Bord MTTÉ agus na coistí bunaithe ag an mBord freagrach as monatóireachta agus maoirseacht MTTÉ agus a fhochuideachta MTTEI.

Raon Freagrachta

Thar ceann an Ghrúpa, aithním freagracht an Bhoird as cinnte a dhéanamh go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú. Cuirtear i gcuntas leis an bhfreagracht sin riachtanais an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh ceaptha le riosca a bhainistiú go leibhéal infhulaingthe seachas é a fhoircheannadh. Mar sin de, ní féidir leis an gcóras ach ráthaíocht réasúnta, seachas ráthaíocht absalóideach, a thabhairt go gcosnaítear acmhainní, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar botúin nó neamhréireachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Forbraíodh an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht leis an treoir eisithe ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, le linn 2019 agus curtha i bhfeidhm ag an MTTÉ don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2019 agus go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Acmhainneacht chun Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (“CIR”) ag MTTÉ ar a bhfuil triúr comhaltaí neamhfheidhmeannach den Bhord agus feidhmíonn duine amháin acu sin mar Chathaoirleach. Bunaíodh an CIR tar éis iomlán an Bord bheith ceaptha i Meitheamh 2019 agus chas siad dhá uair i 2019. Ag dáta na ráitis airgeadias seo níl aon folúntas ar an CIR.

Déanann an CIR maoirseacht ar ghníomhaíochtaí iniúcháireachta inmheánaí MTTÉ, atá bunaithe ar chlár oibre comhaontaithe leis an CIR agus a chuirtear i gcrích ag feidhm iniúcháireachta inmheánaí Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (“GBCN”). Níor críochnaíodh aon athbhreithnithe iniúchára inmheánach i 2019 ach ceadáíodh plean iniúchára do 2020.

Cuireann GBCN airgeadas, acmhainní daonna, iniúcháireachta inmheánaí, riosca agus comhlíonta ar leith ar fáil do MTTÉ, dá bhforáiltear faoi alt 9 d’Acht MTTÉ 2018,

agus de réir mar atá comhaontaithe sa Chomhaontú Seirbhíse idir GBCN agus MTTÉ. Mar sin, bíonn MTTÉag brath go suntasach ar na rialuithe a fheidhmíonn GBCN. Tá córas rialaithe inmheánaigh cuimsitheach forbartha ag GBCN agus déantar aon seirbhísí comhroinnte a chuirtear ar fáil do MTTÉ faoin Comhaontú Seirbhíse a chur ar fáil laistigh de chóras rialaithe inmheánach GBCN. Tá ráthaíocht faighte ag MTTÉ ó GBCN go bhfuil athbhreithniú déanta aige ar a chóras rialaithe inmheánaigh i leith sheirbhísí arna gcur ar fáil do MTTÉ.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistithe riosca curtha i bhfeidhm ag MTTÉ lena n-aithnítear na príomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí bainistithe atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt orthu agus, a mhéid is féidir, na rioscaí sin a mhaolú, agus cuirtear tuairisc ar fáil maidir leis an méid sin.

Tá Clár Rioscaí in áit, a aithníonn príomhrioscaí don MTTÉ agus aithnítear, meastar agus déantar iad a ghrádú de réir a thábhacht. Ar bhonn na rioscaí a aithnítear, cuirtear rialuithe i bhfeidhm lena mbainistiú agus lena maolú. Déanann an CIR athbhreithniú ar an gClár Rioscaí go ráithiúil agus déanann Bord na Stiúrthóirí é a athbhreithniú gach bliain ar a laghad. Úsáidtear toradh na measúnachtaí seo chun bainistíocht na rioscanna seo ag léibhéal inghlactha a phleanáil agus acmhainní a leithdháileadh dóibh. Éilítear ar an bhfoireann bainistíochta fianaise a thabhairt ar bhonn ráithiúil go bhfuil na rialuithe atá taifeadta sa Chlár Rioscaí i bhfeidhm agus éifeachtach, chomh fada agus is eol dóibh.

Déanann an Chlár Rioscaí (i) na rialuithe agus gníomhartha atá ag teastáil le na rioscaí a mhaolú a shonrú agus (ii) leagan sé freagracht oibríocht na rialuithe le ball forine áirithe. Dearbhaíonn muid go bhfuil na gnéithe seo a leanas mar chuid den timpeallacht rialaithe:

- Nósanna imeachta doiciméadaithe le haghaidh próisis thábhachtacha ghnó;
- Córais lena gcinntítear go gcoinnítear na córais faisnéise agus cumarsáide teicneolaíochta slán;
- Athbhreithniú agus measúnú rialta ar shócmhainní airgeadais;
- Córas comhtháite buiséadaithe lena n-áirítear buiséad bliantúil a ndéanann Bord na Stiúrthóirí a athbhreithniú agus a fhaomhadh;

- Athbhreithniú rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla airgeadais ina gcuirtear síos go mion ar fheidhmíocht airgeadais i gcomparáid leis na réamhaisnéisí;
- Glacadh le Tuairisciú a dhéanamh ar ‘Éagóiritheoireacht’ agus le Polasaí na Nochtuithe Cosanta agus an Polasaí Frithchaolaoise.

Faireachán agus Athbhreithniú Leanúnacha

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun chun faireachán a dhéanamh ar phróisis rialaithe. Cuirtear aon easnaimh in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a ghlacadh ina leith agus don lucht bainistíochta agus don Bhord, más ábhartha, go tráthúil. Deimhnímid go bhfuil na córais faireacháin leanúnaigh a leanas ar bun:

- Rinneadh na príomhrioscaí agus na rialuithe lena mbaineann a aithint agus cuireadh próisis ar bun chun faireachán a dhéanamh ar oibriú na rialuithe sin agus aon easnaimh arna n-aithint a thuairisciú;
- Cuireadh socruithe tuairiscithe ar bun ar gach leibhéal ina ndearnadh freagracht as bainistiú airgeadais a shannadh; agus
- Déanann an lucht bainistíochta sinsearach athbhreithnithe rialta ar fheidhmíocht thréimhsiúil/bhlíantúil agus soláthraítear tuarascálacha airgeadais ina léirítear feidhmíocht i gcoinne buiséad/réamhaisnéisí.

Soláthar

Dearbhaíonn muid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag MTTÉ le cinntiú go gcomhlíontar rialacha agus treoirlínte cuí agus chomhlíon MTTÉ na nósanna imeachta seo le linn na tréimhse 31 Nollaig 2019.

Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Dearbhaíonn muid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag MTTÉ chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistithe agus rialaithe riosca. Tá faireachán agus athbhreithniú MTTÉ ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an CIR a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus ardbhainistíocht MTTÉ atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh.

Dearbhaíonn muid go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar chóras na rialuithe inmheánacha don tréimhse dar críoch 31 Nollaig 2019.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor aimsíodh aon laigeachtaí ó thaobh an chóras rialú inmheánach inmheánacha don tréimhse dar críoch 31 Nollaig 2019 de ar gá a nochtadh sna ráitis airgeadais.

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

Marie Collins

An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann GCA

4 Meitheamh 2020

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann

Tuairim maidir leis na ráitis airgeadais

Tá ráitis airgeadais Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann iniúchta agam don tréimhse dar chríoch an 31 Nollaig 2019 de réir mar a éilítear faoi fhorálacha an Achte um Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann, 2018. Cuimsítear leis na ráitis airgeadais an ráiteas comhdhlúite ioncam cuimsitheach, ráiteas comhdhlúite ar an staid airgeadais, ráiteas comhdhlúite ar athruithe ar chothromas, ráiteas comhdhlúite ar shreafaí airgid agus na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar pholasaithe shuntasacha cuntasaoíochta.

Is é mo thuairim go bhfuil na nithe seo fíor faoi na ráitis airgeadais

- tugann siad léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, dliteanais agus ar staid airgeadais an chomhlachta amhail an 31 Nollaig 2019 agus ar a chaillteanas an ghrúpa din tréimhse
- ullmhaíodh i gceart iad de réir Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 – *An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann*, agus
- ullmhaíodh iad i gceart de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Bunús leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta (INTOSAI). Tá mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin tuairiscithe san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ón gcomhlacht agus tá mo chuid freagrachtaí eiticiúla comhlíonta agam i gcomhréir leis na caighdeáin.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchóireachta atá faighte agam leordhóthanach agus iomchuí le mo thuairim a bhunú uirthi.

Conclúidí a bhaineann le gnóthas leantach

Tá na ráitis aidgeadis ullmhaithe ag na stiúrthóirí ar bhonn gnóthais leantaigh. Mar atá tuairiscithe san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo, tugaim tátail maidir leis an méid seo a leanas

- oiriúnacht na húsáide a bhaineann na stiúrthóirí as an mbonn cuntasaoíochta gnóthais leantaigh, agus
- cibé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó le coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a tharraingt ar chumas an chomhlachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach.

Níl aon ní le tuairisciú agam ina leith sin.

Ábhair ar a gcaithim tuairisciú faoi Acht na gCuideachtaí 2014

Bunaithe ar an obair a rinneadh le linn na hiniúchóireachta, agus ar an obair sin amháin, tuairiscím go bhfuil an méid seo a leanas amhlaidh, i mo thuairim

- tá an t-eolas atá tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais, agus
- tá tuarascáil na stiúrthóirí ullmhaithe i gcomhréir le hAcht na gCuideachtaí 2014.

Tá an t-eolas agus na mínithe go léir faighte agam a mheasaim is gá chun críocha na hiniúchóireachta.

I mo thuairim, ba leor taifid chuntasaoíochta an ghrúpa le go bhféadfaí iniúchadh éasca agus ceart a dhéanamh ar na ráitis airgeadais. Tá na ráitis airgeadais ar aon dul leis na taifid chuntasaoíochta.

Éilíonn Acht na gCuideachtaí 2014 orm freisin tuairisc a chur ar fáil más rud é, i mo thuairim, nach bhfuil luach saothair na stiúrthóirí agus idirbhearta a éilítear le halt 305 go halt 312 den Acht nochta. Níl aon ní le tuairisciú agam ina leith sin.

Tuairisc ar eolas seachas na ráiteas airgeadais, agus ar nithe eile

Tá eolas eile faoi leith curtha i láthair ag na stiúrthóirí leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn sé an tuarascáil bhliantúil lena n-áirítear an ráiteas maidir le rialachas, tuarascáil comhaltaí an bhoird, tuarascáil na stiúrthóirí agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo chuid freagrachtaí maidir le tuairisc a thabhairt ar an eolas sin, agus ar nithe eile faoi leith ar a dtuairiscím trí eisceacht.

Níl aon ní le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus McCarthy

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

5 Meitheamh 2020

Freagrachtaí na Stiúrthóirí

Leagann an ráiteas maidir le rialachas agus tuarascáil comhaltai an bhoird amach freagrachtaí na stiúrthóirí as an méid seo a leanas

- ullmhú na ráiteas airgeadais san fhoirm a fhorordaítear faoi Acht na gCuideachtaí 2014
- cinntiú go dtugtar léargas fírinneach cóir sna ráitis airgeadais i gcomhréir le FRS102
- rialtacht idirbhearta a chinntiú
- oiriúnacht na húsáide a bhaineann na stiúrthóirí as an mbonn cuntasaoíochta gnóthais leantaigh a mheas, agus
- cibé rialú inmheánach a mheasann siad is gá le go bhféadfai ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chalaois nó ar bhotún.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 15 den Acht um Mhaoiniú Teaghais-Tógála Éireann, 2018 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an ghrúpa agus an chomhlachta agus tuarascáil orthu a thabhairt do Thithe an Oireachtais.

Is é cuspóir m’iniúchta dearbhú réasúnta a fháil an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha mar gheall ar chalaois nó ar bhotún. Is ionann dearbhú réasúnta agus leibhéal ard dearbhaithe, ach ní ionann é agus ráthaíocht go n-aimseoidh iniúchadh a dhéantar i gcomhréir leis na ISAnna míráiteas ábhartha i gcónaí. Féadfaidh míráitis eascairt as calaois nó botún agus meastar iad a bheith ábhartha más féidir a bheith ag súil go réasúnta go n-imreodh siad tionchar, go haonair nó go comhiomlán, ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas.

Mar chuid d’iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus sceipteachas gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh agam,

- déanaim rioscaí maidir le míráitis ábhartha sna ráitis airgeadais, cibé acu mar gheall ar chalaois nó ar bhotún, a shainaithint agus a mheas; déanaim nósanna imeachta iniúchóireachta a dhearadh agus a chur i bhfeidhm a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchóireachta atá leordhóthanach agus iomchuí le mo thuairim a bhunú uirthi. Tá an riosca nach n-aimseofar míráiteas ábhartha mar thoradh ar chalaois níos airde ná an riosca maidir le ceann a eascraíonn as botún, mar go bhféadfadh sé go mbeadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d’aon ghnó, mífhaisnéis, nó gabháil treise ar an rialú inmheánach i gceist leis.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a dhearadh atá oiriúnach sna cúinsí, ach nach bhfuil oiriúnach chun tuairim a chur in iúl maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.

- Déanaim measúnú ar oiriúnacht na bpolasaithe cuntasaoíochta a úsáideadh agus réasúntacht na meastachán cuntasaoíochta agus an nochta gaolmhar.
- Tagaim ar thátail maidir le hoiriúnacht na húsáide a bhaintear as an mbonn cuntasaoíochta gnóthais leantaigh agus, bunaithe ar an fhianaise iniúchóireachta a fhaightear, maidir le cibé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó cúinsí a d’fhéadfadh amhras suntasach a tharraingt ar chumas an ghrúpa leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má thagaim ar an tátal go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, éilítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar an nochtheadh bainteach sna ráitis airgeadais nó, mura leor an nochtheadh sin, mo thuairim a mhodhnú. Tá mo thátail bunaithe ar an bhfianaise iniúchóireachta a fuarthas suas go dáta mo thuarascála. D’fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo, áfach, bheith ina gcúis leis an gcomhlacht scor de bheith ina ghnóthas leantach.
- Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear an nochtheadh, agus cibé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus imeachtaí bunúsacha ar bhealach lena mbaintear cur i láthair cóir amach.

Cuirim in iúl dóibh siúd atá freagrach as rialachas, i measc nithe eile, raon feidhme beartaithe agus uainiú an iniúchta agus tátail shuntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh a aimsím le linn m’iniúchta i dtaca le rialachas inmheánach.

Eolas nach mbaineann leis na ráitis airgeadais

Ní chumhdaítear le mo thuairim faoi na ráitis airgeadais an t-eolas eile a chuirtear i láthair leis na ráitis sin, agus ní thugaim aon chineál tátail maidir le dearbhú ina leith.

I dtaca le m’iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna an t-eolas eile a léamh a cuireadh i láthair agus, le linn dom é sin a dhéanamh, breathnú an bhfuil an t-eolas eile neamh-chomhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó an cosúil ar shlí eile go bhfuil míráiteas ábhartha déanta ina leith. Más rud é go mbainim an tátal, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go bhfuil míráiteas ábhartha ann i dtaca leis an eolas eile sin, éilítear orm é sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m’iniúchadh trí thagairt do na léirbhreithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím má aithním nithe ábhartha ann a bhaineann leis an mbealach ina bhfuil gnó poiblí déanta.

Féachaim le fianaise a fháil ar rialtacht idirbhearta airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má aithním aon chás ábhartha nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na críocha dá raibh siad ceaptha nó nár chloí idirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Ráiteas Comhdhlúite Ioncaim Cuimsitheach

Don tréimhse airgeadais ó 7 Nollaig 2018 (dáta corpraithe) go 31 Nollaig 2019

	<i>Nóta</i>	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Ioncam úis	5	135
Speansas úis	6	(76)
Glanioncam úis		59
Ioncam eile	7	115
Speansais oibriúcháin	8	(6,050)
Caillteanas oibriúcháin roimh cháin		(5,876)
Caiteachas inchánach	10	-
Caillteanas don tréimhse tar éis cánach		(5,876)
Ioncam cuimsitheach eile		-
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don tréimhse		(5,876)

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
 Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

4 Meitheamh 2020

Marie Collins

An Cathaoirleach
 Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

Ráiteas Comhdhlúite maidir leis an Staid Airgeadais

amhail an 31 Nollag 2019

	Nóta	31 Nollaig 2019 €000
Sócmhainní neamhreatha		
Socmhainní Airgeadais - Iasachtaí agus infháltais	11	5,768
Infáltais eile	14	37
		5,805
Sócmhainní reatha		
Airgead agus coibhéisí airgid		16,869
Infáltais eile	14	47
		16,916
Creidiúnaithe: Suimeanna atá dlite de bhliain amháin		
Dliteanais eile	15	(1,480)
Glan-socmhainní reatha		15,436
Iomlán na sócmhainní lúide dliteanais reatha		21,241
Creidiúnaithe: Suimeanna atá dlite tar éis bliain amháin		
Maoiniú	16	(7,010)
Dliteanais eile	15	(107)
Glan-socmhainní		14,124
Caipiteal agus cúlchistí		
Scairchaipiteal glaoite léirithe mar chothromais	19	20,000
Caillteanais choinnithe	19	(5,876)
Iomlán an chothromais		14,124

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

4 Meitheamh 2020

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

Ráiteas Comhdhlúite maidir le hAthruithe ar Chothromas

Don tréimhse airgeadais ó 7 Nollaig 2018 (dáta corpraithe) go 31 Nollaig 2019

	Scair- chaipiteal €000	Caillteanais choinnithe €000	Iomlán cothromas €000
Eisiúint scairchaipitil	20,000	-	20,000
Caillteanas don tréimhse	-	(5,876)	(5,876)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2019	20,000	(5,876)	14,124

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

4 Meitheamh 2020

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

Ráiteas Comhdhlúite ar Shreafaí Airgid

Don tréimhse airgeadais ó 7 Nollaig 2018 (dáta corpraithe) go 31 Nollaig 2019

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin	
Caillteanais don tréimhse	(5,876)
Iasachtaí agus réamhíocaíochtaí do hiasachtaithe	(6,909)
Aisíocaíochtaí iasachtaí	1,276
Fáltais úis	(135)
Méadú in infháltais	(84)
Ús iníochta	76
Méadú in íocaíochtaí	1,587
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí feidhmithe	(10,065)
Sreafaí airgid ó ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin	
Iasachtaí maoinithe a fuarthas	6,934
Eisiúint scairchaipitil	20,000
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin	26,934
Airgead agus coibhéisí airgid ag 31 Nollaig	16,869

Ráiteas Cuideachta Ioncaim Cuimsitheach

Don tréimhse airgeadais ó 7 Nollaig 2018 (dáta corpraithe) go 31 Nollaig 2019

	Nóta	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Ioncam úis		-
Speansas úis		-
Glanioncam úis		-
Ioncam eile		-
Speansais oibriúcháin	8	(90)
Caillteanas oibriúcháin roimh cháin		(90)
Caiteachas cánach	10	-
Caillteanas don tréimhse tar éis cánach		(90)
Ioncam cuimsitheach eile		-
Iomlán an ioncaim chuimsithigh don tréimhse		(90)

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

4 Meitheamh 2020

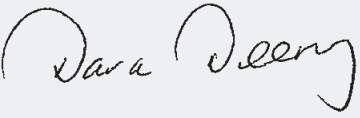
Ráiteas Cuideachta maidir leis an Staid Airgeadais

amhail an 31 Nollag 2019

	Nóta	31 Nollaig 2019 €000
Sócmhainní neamhreatha		
Socmhainní Airgeadais - Iasachtaí agus infháltais		-
Infheistíocht i bhfochuideachta	22	15,000
Infáltais eile		-
		15,000
Sócmhainní reatha		
Airgead agus coibhéisí airgid		4,956
Infáltais eile		-
		4,956
Creidiúnaithe: Suimeanna atá dlite de bhliain amháin		
Dliteanais eile		(46)
Glan-socmhainní reatha		4,910
Iomlán na Sócmhainní lúide dliteanais reatha		19,910
Creidiúnaithe: Suimeanna atá dlite tar éis bliain amháin		
Maoiniú		-
Dliteanais eile		-
Glan-socmhainní		19,910
Caipiteal agus cúlchistí		
Scairchaipiteal glaoite léirithe mar chothromais	19	20,000
Caillteanais choinnithe	19	(90)
Iomlán an chothromais		19,910

Tá na nótaí tionlacain mar chuid lárnach de na ráitis airgeadais.

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

4 Meitheamh 2020

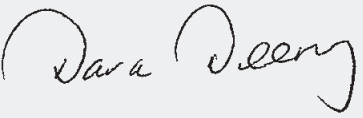

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

Ráiteas Cuideachta maidir le hAthruithe ar Chothromas

Don tréimhse airgeadais ó 7 Nollaig 2018 (dáta corpraithe) go 31 Nollaig 2019

	Scair- chaipiteal €000	Caillteanais choinnithe €000	Iomlán cothromas €000
Eisiúint scairchaipitil	20,000	-	20,000
Caillteanas don tréimhse	-	(90)	(90)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2019	20,000	(90)	19,910

Faofa agus údaraithe lena eisiúint ag an mBord Stiúrthóirí agus sínithe thar a cheann:

Dara Deering
An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

4 Meitheamh 2020

Marie Collins
An Cathaoirleach
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann DAC

Ráiteas Cuideachta ar Shreafaí Airgid

Don tréimhse airgeadais ó 7 Nollaig 2018 (dáta corpraithe) go 31 Nollaig 2019

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin	
Caillteanais don tréimhse	(90)
Méadú in infháltais	46
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí feidhmithe	(44)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta	
Infheistíocht i bhfochuideachta	(15,000)
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta	(15,000)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin	
Eisiúint scairchaipitil	20,000
Glan-eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoiniúcháin	20,000
Airgead agus coibhéisí airgid ag 31 Nollaig	4,956

Nótaí leis na ráitis airgeadais

1. **Aonán tuairiscithe**

Cuimsíonn Grúpa MTTÉ Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann, mar chuideachta sealbhaíochta, agus a fhochuideachta Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú). Is Cuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) teoranta ag scaireanna corpraithe faoi Acht na gCuideachtaí, 2014 (Uimhir Chláraithe 640801).

Tá oifig chláraithe an dá chuideachta i Duga an Stáitchiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8.

Comhdhlúthaíonn na ráitis airgeadais ráitis airgeadais MTTÉ agus Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (lasachtú) don tréimhse airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2019. Léirítear ráitis airgeadais na cuideachta sealbhaíochta, MTTÉ, ar leith sa tuarascáil seo.
2. **Ráiteas comhlíonta**

Ullmhaíodh ráitis airgeadais seo don tréimhse airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2019 de réir Acht na gCuideachtaí, 2014 agus FRS 102 an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn (Márta 2018), eisithe ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais mar atá curtha i bhfeidhm ag Cuntasóirí Cairte na hÉireann (“FRS 102”) tar éis cinne a dhéanamh, mar a cheadaíonn FRS 102, cuntas a thabhairt ar iomlán ionstraimí airgeadais an ghrúpa agus na cuideachta tríd rialacha aitheantas agus tomhas CIC 39 Ionstraimí Airgeadais: Aitheantas agus a chuir i bhfeidhm.
3. **Meastacháin agus breithiúnais chuntasaíochta criticiúla**

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais i gcomhréir le FRS 102 go n-úsáidtear meastacháin agus toimhdí a théann i bhfeidhm ar mhéideanna tuairiscithe na sócmhainní agus na ndliteanas. Measúnaítear meastacháin agus breithiúnais go leanúnach agus tá siad bunaithe ar roinnt tosca eile, lena n-áirítear ionchais maidir le teagmhais amach anseo a chreidtear a bheith réasúnach sna himthosca.

Creideann an lucht bainistíochta go bhfuil na toimhdí bunúsacha a úsáidtear cuí agus go léirítear go cothrom an staid airgeadais agus na torthaí airgeadais sna ráitis airgeadais. Cuirtear síos ar réimsí lena mbaineann leibhéal níos airde breithiúnais nó castachta, nó ar réimsí ina bhfuil toimhdí agus meastacháin tábhachtach do na ráitis airgeadais thíos:
- 3.1. **Príomhfhoinsí na meastachán agus breithiúnas**

Is iad seo a leanas na príomhthoimhdí a bhaineann leis an todhchaí, agus príomhfhoinsí éiginnteachta eile sna meastacháin ag deireadh na tréimhse tuairiscithe a bhféadfadh baol mór a bheith ag baint leo ó thaobh suimeanna glanluacha na sócmhainní agus na ndliteanas sa chéad bhliain airgeadais eile a choigeartú go hábhartha.
- 3.1.1. **Measúnú ar bhearnú iasachta**

I gcomhréir le ceanglais CIC 39 mar a cheadaíonn FRS 102, déanann an Grúpa athbhreithniú ar a phunann iasachtaí le tasc ar lagú a aimsiú ag dáta an ráitis ar an stádas airgeadais. Agus cinneadh á dhéanamh ag an nGrúpa ar cheart caillteanas lagaithe a thaifeadadh sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach ar an dáta tuairiscithe, úsáideann sé foinsí inmheánacha agus seachtracha eolais lena mheas cibé acu an bhfuil aon tasc ann go bhféadfadh sócmhainn a bheith lagaithe (i gcomhréir le CIC 39.59). D’fhéadfadh an méid seo a leanas a bheith san áireamh leis na tásca:

 - deacrachtaí suntasacha airgeadais an iasachtaí;
 - sárú conartha, ar nós mainneachtain in íocaíochtaí úis nó bunaigrid;
 - bronnadh lamháltais ar an bhforbróir ar chúiseanna eacnamaíocha nó dlí a bhaineann le deacrachtaí airgeadais an iasachtaí nach mbreithneofaí seachas sin; nó
 - i gcás inar dócha go dtitfidh na hiasachtaithe i bhféinmheacht nó go dtabharfaidh sé faoi atheagrú airgeadais eile.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

3. Meastacháin agus breithiúnais chuntasaíochta criticiúla (ar lean)

3.1. Príomhfhoinsí na meastachán agus breithiúnas (ar lean)

3.1.1. Measúnú ar bhearnú iasachta (ar lean)

Má tá aon fhianaise oibiachtúil ar lagú ann déanann an Grúpa ríomh mionsonraithe lagaithe ar gach iasacht go haonair chun cinneadh a dhéanamh ar cheart caillteanas lagaithe a aithint. Tá sócmhainn bearnaithe, agus aithnítear caillteanas bearnaithe, má thabhaítear an caillteanas ag an dáta tuairiscithe mar thoradh ar eachtra a tharla tar éis chéad aithint na socmhainne.

3.1.2. Aithint ioncaim ar iasachtaí agus infhaltais

Leagtar amach polasaí cuntasaíochta do aithint ioncaim ar iasachtaí agus infhaltias i Nóta 4.5.

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta

4.1. Bonn ullmhúcháin

Ullmhaítear na ráitis airgeadais ar bhonn an ghnóthais leantaigh agus tá Bord Stiúrthóirí na Cuideachta (“an Bord”) sásta go leanfaidh an Chuideachta agus an Ghrúpa mar ghnóthas leantach go ceann i bhfad.

Ina thuairim ar cé acu an bhfuil cuntasaíocht ar bhonn an ghnóthais leantaigh cuí nó nach bhfuil, thug an Bord aird ar fheidhmeanna na Cuideachta agus an Ghrúpa mar a leagtar amach san Acht um Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann, 2018, agus creideann sé go bhfuil sé réasúnta a cheapadh, mar gheall ar chuspóir na reachtaíochta, go ndéanfaidh an Stát bearta cuí chun a chinntiú go mbeidh an Chuideachta aus an Ghrúpa in ann a sainordú a chomhlíonadh.

Is iad feidhmeanna na Cuideachta agus an Ghrúpa maoiniú féich a chur ar fáil ar bhealach stuama chuig iasachtaithe agus daoine eile sa Stát, le aonaid cónaithe a fhorbairt sa Stát.

Tá gníomhaíochtaí na Cuideachta agus an Ghrúpa faoi réir tosca riosca, lena n-áirítear riosca creidmheasa, riosca leachtachta, riosca comhchruinnithe agus riosca caipitil. Rinne an Bord athbhreithniú ar na tosca riosca seo agus ar gach eolas ábhartha chun measúnú a dhéanamh ar chumas na Cuideachta agus an Ghrúpa leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Déanann an Bord agus an Coiste Iniúchta agus Riosca athbhreithniú ar phríomhghnéithe de ghníomhaíochtaí na Cuideachta agus an Ghrúpa ar bhonn leanúnach agus déanann siad athbhreithniú, nuair is cuí, ar na toimhdí criticiúla a mbuntacaíonn lena straitéisí fadtéarmacha.

Cuirtear na ráitis airgeadais i láthair in euro (€), airgeadra feidhmiúil agus cuir i láthair na Cuideachta agus an Ghrúpa.

4.2. Bonn comhdhlúthaithe

Comhdhlúthaíonn ráitis airgeadias an Ghrúpa ráitis airgeadais na Cuideachta agus a fochuideachta fiontair a rinneadh suas go 31 Nollaig gach bliain. Tá torthaí fochuideachtaí a fuarthas nó a diúscaraíodh le linn na tréimhse airgeadais san áireamh sa Ráiteas Comhdhlúite Ioncaim Cuimsitheach ó ghlandáta an fháltais go glandáta an diúscartha, mar is cuí ag úsáid polasaithe cuntasaíochta atá i gcomhréir leo súid atá ag an MTTÉ.

Tuairiscítear comhcheangail gnó faoin modh ceannaithe. Nuair is gá, déantar coigeartaithe i raitis airgeadais fóchuideachtaí le go mbeidh na polasaithe cuntasaíochta a úsáidtear ag teacht leo siúd úsáidthe ag an Ghrúpa. Díbrítear bearta, iarmhéideanna, ioncaim agus speansais ionghrúpa ar fad ag comhdhlúthadh.

4.3. Infheistíocht i bhfochuideachtaí

Tuairiscítear infhesitíocht san fhochuideachta, Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (Iasachtú), i ráitis airgeadais na Cuideachta ag costas lúide bearnúchán.

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (ar lean)

4.4. Bonn Tomhais

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil.

4.5. Ioncam agus speansais úis

Aithnítear ioncam agus speansais úis maidir leis na hionstraimí airgeadais go léir sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach ag baint úsáide as an modh Ráta Éifeachtach Uis (“RÉÚ”).

Is ionann modh RÉÚ agus modh le costas amúchta sócmhainn airgeadais nó dliteanas airgeadais a ríomh agus an t-ioncam úis nó an speansas úis a dháileadh thar na tréimhse ábhartha airgeadais. Is ionann RÉÚ agus an ráta lena ndéantar íocaíochtaí nó fáltais airgid thirim a lascainiú go beacht thar shaolré ionchais na hionstraime airgeadais go suim ghlanluacha ghlan na sócmhainne airgeadais nó an dliteanais airgeadais. Agus an RÉÚ á ríomh ag an Ghrúpa, déanann sé sreafaí airgid a réamh-mheas, ag cur téarmaí conarthacha uile na hionstraime airgeadais san áireamh.

Uair amháin atá sócmhainn airgeadais scríofa anuas mar thoradh ar chaillteanas lagaithe, aithnítear ioncam úis ag baint úsáide as an bunráta úis a úsáideadh le sreafaí airgid na todhchaí a lascainiú chun an caillteanas lagaithe a thomhas.

Cuirtear speansais úis iníochta ar iasachtaí ó chisteoirí i láthair mar chuid de na gníomhaíochtaí oibríochtúla sa Ráiteas Comhdhlúite ar Shreafaí Airgid.

4.6. Ioncam eile

Baineann ioncam táillí go príomha le táillí socruithe gearrtha ar an iasachtaí. Baineann speansais táillí le dícheall cuí agus táillí dlí tabhaithe ar áiseanna. Iarchuirtear ioncam táillí agus speansais táillí ar dtús agus ansin seoltar iad sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach iad thar téarma an áis ábhartha de réir FRS 102 Alt 23 Ioncam.

4.7. Costais inaisíochta le GBCN

De réir alt 9(2) d’Acht MTTÉ 2018, soláthraíonn GBCN seirbhísí agus córais ghnó agus tacaíochta do MTTÉ mar aon le foireann a shannadh d’fheidhmeanna an Ghrúpa. Aithnítear costais inaisíochta le GBCN ar bhonn fabhraithe. Aisghabhann GBCN na speansais seo ón Ghrúpa de réir costais. Tá tuilleadh eolais ar chostais inaisíochta le GBCN san áireamh i Nóta 8.1.

4.8. Sócmhainní Airgeadais

Airíonn an Grúpa a socmhainní airgeadais de réir aicmithe IAS 39. Cinneann an Grúpa aicmiú a cuid ionstraimí airgeadais ag aithint tosaigh.

Iasachtaí agus infháltais

Is ionann iasachtaí agus infháltais agus sócmhainní airgeadais neamhdhíorthacha lena ngabhann íocaíochtaí seasta nó athraithigh nach bhfuil luaite i margadh gníomhach. Tráth an aitheantais tosaigh, tomhaistear na hiasachtaí ag luach cóir móide costais incriminteacha idirbhirt dhírigh atá inchurtha go díreach le heisiúint na hiasachta. Tomhaistear ina dhiaidh sin iad de réir costas amúchta trí úsáid a bhaint as Modh an Ghlanráta Úis arna leagan amach i Nóta 4.5.

4.9. Dliteanais airgeadais

Is ionann maoiniú agus na hiasachtaí sin arna dtarraingt anuas ag an Ghrúpa ón CISE d’fhonn tacú lena gníomhaíochtaí iasachtaithe ar aghaidh. Aithníonn an Grúpa na hiasachtaí seo ina Ráiteas Comhdhlúite maidir leis an Staid Airgeadais ar an dáta ar tarraingíodh anuas an iasacht. Tomhaistear na hiasachtaí seo i dtosach de réir luach cóir móide costais incriminteacha idirbhirt dhírigh atá inchurtha go díreach le heisiúint an dliteanais airgeadais. Tomhaistear ina dhiaidh sin iad de réir costas amúchta trí úsáid a bhaint as Modh an Ghlanráta Úis arna leagan amach i Nóta 4.5.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (ar lean)

4.10. Dí-aithint sócmhainní agus dlíteanais airgeadais

Dí-aithnítear sócmhainní airgeadais nuair a scoireann na cearta conartha chun an sreabhadh airgid a fháil ó na sócmhainní seo de bheith ann nó nuair a aistrítear na sócmhainní agus nuair a aistrítear go mór gach riosca agus luach saothair úinéireacht na sócmhainní freisin. Dí-aithnítear sócmhainní airgeadais nuair a fhuasclaítear iad nó nuair a mhúchtar ar shlí eile iad.

4.11. Bearnú sócmhainní airgeadais

Measann an Grúpa, ag deireadh gach tréimhse airgeadais, an bhfuil fianaise oibiachtúil go bhfuil sócmhainn airgeadais nó grúpa sócmhainní airgeadais, tomhaiste ag costas amúchta, bearnaithe.

Maidir le hiasachtaí agus nithe infhaighte, tomhaistear an méid caillteanais mar dhifríocht idir suim ghlanluacha na sócmhainne agus luach reatha an tsreafa mheasta airgid amach anseo, lascainithe ag Glanráta Úis bunaidh úis na sócmhainne airgeadais. Aithnítear suim an chaillteanais bhearnaithe sa Ráiteas Ioncam Cuimsitheach.

Déantar measúnú oibiachtúil ar na hiasachtaí do gach iasachtaí a mheastar a bheith suntasach as féin i gcomhair bearnú ag deireadh na tréimhse airgeadais. Glactar cur chuige comh-mheasúnachta, curtha le chéile ar bhonn shaintréithe mar a chéile, do gach iasacht eile gan bearnaithe suntasacha astú féin.

Áirítear le fianaise oibiachtúil go bhfuil sócmhainn airgeadais bearnaithe:

- deacracht shuntasach airgeadais an iasachtaí ar aghaidh;
- bronnadh deonaíocht ar iasachtaí mar gheall ar fháthanna eacnamaíoch nó dleathach a bhaineann le deacrachtaí airgeadais an iasachtaí nach gcuirfí san áireamh seachas sin;
- sáruithe conarthacha, cosúil le mainneachtain nó le faillí ar ús nó ar phríomhíocaíochtaí;
- comharthaí go rachaidh an t-iasachtaí ar aghaidh isteach i bhféimheacht nó in atheagrú eile airgeadais.

Aithníonn an Grúpa ioncam úis tar éis bearnaithe ag úsáid an trí úsáid a bhaint as an ráta úis a úsáideadh chun sreabhadh airgid amach anseo a lascainiú d’fhonn an caillteanas bearnaithe a thomhas. Más rud é, i dtréimhse airgeadais ina dhiaidh sin, go laghdaíonn an caillteanas bearnaithe agus go bhféadtar an laghdú a bhaint go hoibiachtúil le teagmhas a tharlaíonn tar éis aithint an bhearnaithe, aisiompaítear an caillteanas bearnaithe a bhí aitheanta roimhe sin. Aithnítear luach an aisiompaithe sa Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach.

Sa chás nach bhfuil aon dóchúlacht bhreise ann go ngnóthófar luach anonn iasachta, nó cuid d’iasacht, díscríobhann an Grúpa an méid nach bhfuil inghnóthaithe in aghaidh an chaillteanais lagaithe bhaintigh (i.e. sa chas seo, níl aon muirear breise sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach). Laghdaíonn aisghabhálacha ina dhiaidh sin de mhéideanna a díscríobhadh méid an lamháltais do bhearnú iasachta sa Ráiteas Comhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach.

4.12. Airgead agus coibhéisí airgid

Cuimsíonn airgead airgead ar láimh agus éarlaisí ar éileamh. Is ionann coibhéisí airgid agus infheistíochtaí gearrthéarmacha atá an-leachtach agus so-aistrithe go méideanna aitheanta airgid agus atá faoi réir riosca neamhshuntasach a bhaineann le hathruithe ar luach.

Iompraítear airgead agus coibhéisí airgid ag costas amúchta sa Ráiteas maidir leis an Staid Airgeadais.

Léirítear sa Ráiteas ar Shreabhadh Airgid na hathruithe ar airgead agus ar choibhéisí airgid a d’eascair as gníomhaíochtaí oibriúcháin, ó ghníomhaíochtaí infheistíochta agus ó ghníomhaíochtaí maoinithe le linn na bliana airgeadais. Tuairiscítear an sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin tríd an modh indíreach, ina nochtar cineálacha móra fáltais chomhlána airgid agus íocaíochtaí comhlána, a úsáid.

4. Beartais shuntasacha chuntasaíochta (ar lean)

4.13. Soláthairtí

Aithnítear soláthar sa chás gur ag an Ghrúpa, mar gheall ar theagmhas san am atá thart, atá oibleagáid reatha dhlíthiúil nó inchiallaithe is féidir a mheas go hiontaofa agus sa chás gur dóigh go mbeidh eis-sreabhadh tairbhí geilleagracha ag teastáil chun an oibleagáid a chomhlíonadh.

Sa chás go bhfuil difear ábhartha i gceist, cinntear soláthairtí trí na sreafaí airgid ionchasacha amach anseo a lascainiú de réir ráta réamhchánach a léiríonn measúnuithe margaidh reatha ar an amluach airgid agus, nuair is cuí, ar na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dlíteanas.

4.14. Dlíteanais theagmhasacha

Is dualgais fhéideartha iad dlíteanais theagmhasacha a ndeimhneofar gur ann dóibh trí tharlú teagmhas neamhchinnte amach anseo nó dualgais reatha sa chás nach bhfuil aistriú tairbhe geilleagraí cinnte nó nach féidir meastachán iontaofa a dhéanamh air. Ní aithnítear dlíteanais theagmhasacha ach nochtar iad sna nótaí leis na ráitis airgeadais ach amháin ná bhíonn an dóchúlacht go n-aistreofaí an tairbhe gheilleagrach fíorbheag.

4.15. Cánachas

Aithnítear cáin reatha mar an méid cáin ioncaim iníochta i dtaca leis an brábús inchánach don tréimhse tuairiscithe reatha nó romh ré ag úsáid na rátaí agus dlíthe ar achtaíodh nó ar achtaíodh go substainteach ag an dáta tuairiscithe.

Aithnítear cáin iarchurtha i dtaca le difríochtaí amaithe ag an dáta tuairiscithe, ach amháin nuair a léirítear a mhalairt.

4.16. Léasú

Gearrtar cíosanna atá faoi léasanna oibríochtúla go dtí an Ráiteas Comhdhlúite Ioncam Cuimsitheach de réir méid cothrom thar téarma an léasa de réir FRS 102 Alt 20 Léasanna.

4.17. Príomhphearsanra bainistíochta

Is iad comhaltaí an Bhoird, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an foireann bainistíocht sinsearach a thuairiscíonn go díreachdon Príomhoifigeach Feidhmiúcháin príomhphearsanra bainistíochta sa Ghrúpa. Féach Nóta 8.

5. Ioncam úis

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Ús ar iasachtaí agus infháltais	135

Baineann ús ar iasachtaí agus infháltais le hioncam úis ó iasachtaí curtha ar fáil d’iasachtaí ar aghaidh. Cuitear modh EIR i nhfeidhm de réir Nóta 4.5.

6. Speansas úis

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Ús ar mhaoiniú	76

Baineann ús ar mhaoiniú leis an muirear úis ar shaoráid maoinithe an CISE.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

7. Ioncam eile

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Ioncam táillí	153
Caitheachas táille	(38)
	115

Baineann ioncam táillí go príomha le táillí socruithe gearrtha ar an iasachtaí agus aitheanta thar téarma na saoráide cuí. Baineann caitheachas táille le dícheallachta cuí agus táillí dlí tabhaithe ar shaoráidí. Aithnítear na suimeanna ag teacht le Nóta 4.6.

8. Speansais oibriúcháin

	Nóta	Grúpa 7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000	Cuideachta 7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Costais inaisíochta le GBCN	8.1	5,321	-
Táillí an Bhoird	9	46	46
Speansais eile		683	44
		6,050	90

Is costais riaracháin iasachtaí, táillí gairmiúla agus ús agus muirir bainc atá i gceist i speansais eile.

8.1 Costais inaisíochta le GBCN

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Costais foirne GBCN	2,461
Costais áitíocht	282
Seirbhísí gnó	84
Táillí gairmiúla	133
Teicneolaíocht	359
Costais oibriúcháin eile	2,002
	5,321

Is athmhuirir feidhmiúcháin corporáideacha, costais dímheasta agus costais forine eile mar earcaíocht, oiliúint foirne agus costais foirne sealadach atá i gceist den chuid is mó le costais oibriúcháin eile.

8. Speansais oibriúcháin (ar lean)

8.1.1 Costais foirne GBCN

Níl aon fostaí ag an Ghrúpa. Tá gach ball foirne fostaithe ag GBCN agus athghearrann GBCN costais luach saothair na foirne atá gníomhach go lán aimseartha i ngnó an Ghrúpa chuig an Grúpa. Ba 21 an uimhir fostaí a bhí gníomhach go díreach sa Ghrúpa.

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
<i>Tairbhí comhiomlána fostaithe</i>	
Tairbhí gearrthéarma na foirne	2,034
Árachas Sóisialta Pá-Choibhneasa	202
	2,236
<i>Tairbhí gearrthéarma na foirne</i>	
Bunphá	2,014
Liúntais	20
	2,034

Rinne an GBCN €280,000 i ranníocaíochtaí pinsin don tréimhse dar críoch 31 Nollaig 2019.

Tá tuarastal an POF a leagtar amach thíos san áireamh i gcostais foirne an GBCN.

8.1.2 Príomhphearsanra bainistíochta

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Tuarastal	742
Liúntais	12
Pá i gcoibhneas le feidhmíocht	-
Árachas sláinte	-
	754

Cuimsíonn príomhphearsanra bainistíochta MTTÉ comhaltaí an Bhoird, an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus foireann na hardbhainistíochta a thuairiscíonn go díreach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Tá luach iomlán tairbhí na bhfostaithe leagtha amach thuas (ranníocaíochtaí an fhostóra do chostais árachas shóisialtaas an áireamh).

Ní áirítear leis sin luach na dtairbhí scoir tuillte le linn na tréimhse. Tá na príomhphearsanra bainistíochta (an Bord as an áireamh) ina mbaill de scéim pinsin GBCN agus ní théann a dteidlíochtaí ina leith sin thar théarmaí scéim eiseamláireach pinsin na seirbhíse poiblí.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

8. Speansais oibriúcháin (ar lean)

8.1.3 Tuarastal agus sochair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin - Dara Deering

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Tuarastal	83
Sochair inchánacha	6
Ranníocaíochtaí chun scéim scoir	15
	104

Ceapadh Dara Deering mar POF ar 2 Meán Fómhair 2019. Níor íocadh aon pá i gcoibhneas le feidhmíocht nó níl aon pá i gcoibhneas le feidhmíocht iníoctha leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin sa tréimhse. Áirítear na méideanna a íocadh leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin sna costais inaisíoctha le GBCN.

9. Táillí boird agus speansais bhoird

Íoctar táille bhliantúil €31,500 leis and cathaoirleach agus le Stiúrthóirí áirithe ag ráta €15,750, arna sonrú ag an Aire. Léirítear thíos an táille íoctha le gach Stiúrthóir ó dháta a cheaptha go dtí an dáta tuairiscthe:

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €
Táillí Boird	
Marie Collins (ceaptha 1 Meitheamh 2019)	18,375
Claire Solon (ceaptha 1 Meitheamh 2019)	9,188
Grainne Hennessy (ceaptha 1 Meitheamh 2019)	9,188
Timothy Ken Slattery (ceaptha 1 Meitheamh 2019)	9,188
	45,939

Ní bhfuair an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus baill foirne GBCN (Andrew O’Flanagan, Des Carville (ar iasacht ón Roinn Airgeadais) agus Michael Broderick) aon luach saothair i dtaca lena gcomhaltas ar an mBord.

Déantar speansais cheadaithe a aisíoc le Stiúrthóirí ar bhonn deimhnithe. Baineann speansais le taisteal chun freastal ar chruinnithe in oifigí MTTÉ i mBaile Átha Cliath. I rith na tréimhse airgeadais, tabhaíodh iomlán €34 i speansais ar an iomlán i ndáil le baill bhoird áirithe.

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €
Comhalta Boird	
Grainne Hennessy	34

10. Cáin

	Grúpa 2019 €000	Cuideachta 2019 €000
Caillteanas oibriúcháin	(5,876)	(90)
Cáin chorparáide	-	-

Gearrtar an cháin ar bhrábúis ag an gnáthráta cánach chorparáide in Éirinn (12.5%). Ní aithnítear cáin iarchurtha ach sa mhéid go ghnóthaítear ó bhrábúis inchánach sa todhchaí í. D’ainneoin gurb é cuspóir an Grúpa bheith brábúsach, tá an Grúpa i gcéim tionscnaimh agus níl aon stair le tacú le hin-aisghabhálacht ar bhunús láidir go leor do aidhmeanna tuairisciú airgeadais.

11. Iasachtaí agus infháltais

	2019 €000
Iasachtaí d’iasachtaí	5,768

Bhí iasachtaí i gceist ag an Ghrúpa le ceithre iasachtaí ar críoch na tréimhse. Cuimsíonn téarma na hiasachtaí atá fanta ó 2 go 3 bliain.

Measann an Grúpa, ag deireadh gach tréimhse airgeadais, an bhfuil fianaise oibiachtúil ann go bhfuil na hiasachtaí bearnaithe (Feic Nóta 4.11). Tar éis measúnú bearnaithe ar na hiasachtaí amhail an 31 Nollaig 2019, chinn an Grúpa nach raibh aon fhianaise ar bhearnú ann ag an dáta tuairiscithe.

12. Bainistíocht Riosca

Tá sé mar aidhm ag an Ghrúpa a bheith feasach ar riosca agus a rioscaí a bhainistiú go gníomhach. Mar gheall ar na gníomhaíochtaí ríthábhachtacha a rinne an eagraíocht agus í ag brath ar an dea-cháil, leagtar béim láidir ar raon cuí rialuithe.

Tá sé mar aidhm ag an Ghrúpa rioscaí a bhainistiú ar bhealach eolasach agus réamhghníomhach, de réir a goile riosca, ar bhealach a fhágann go bhfuil an leibhéal riosca ag teacht leis an mbunghníomhaíocht agus tuigeann an Grúpa agus tá sé in ann tionchar an riosca a bhainistiú agus a iompair má thagann sé i gcrích.

Is iad na príomhchatagóirí rioscaí a shainaithníonn agus a bhainistíonn an Grúpa ina cuid gnó laethúil agus a bhfuil de chumas aige an tionchar ba mhó a bheith ar ráitis airgeadais an Ghrúpa, riosca creidmheasa, riosca leachtachta agus riosca margaidh.

Creat um Bainistíocht Riosca

Tá an Bord freagrach as an ngoile riosca a leagan síos agus as maoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht bainistíochta riosca agus í a threorú ar fud an Ghrúpa. Shainordaigh an Bord go gcomhtháthófaí agus go leabófaí bainistíocht riosca i dtionchar agus i gcultúr an Ghrúpa.

Tá an Coiste Iniúchta agus Riosca freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar fhorfheidhmiú Bheartas agus Chreat Bainistíochta Riosca an Ghrúpa. Déanann an Coiste Iniúchta agus Riosca iarracht a chinntiú go soláthraíonn samhail rialachais bainistíochta riosca an Ghrúpa leibhéil neamhspleáchais agus dúshláin atá iomchuí. Tuairiscíonn an Coiste Iniúchta agus Riosca don Bhord go neamhspleách.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

Feidhmíonn Beartas agus Creat Bainistíocht Riosca an Ghrúpa de réir na bprionsabal a leagtar amach sa Chód Cleachtais maidir le Rialachas na gComhlachtaí Stáit.

Braitheann an Ghrúpa ar na seirbhísí a chuireann GBCN ar fáil do ghnéithe áirithe den bhainistíocht riosca, eadhon:

- seirbhísí leanúnachas gnó;
- seirbhísí comhlíonta;
- seirbhísí riosca creidmheasa contrapháirtí chun críocha bainistíocht airgid; agus
- seirbhísí iniúchta inmheánaigh.

An chéad líne chosanta

Tá lucht bainistíochta an Ghrúpa freagrach as bainistíocht laethúil riosca agus as a chinntiú go mbíonn rialuithe dóthanacha i bhfeidhm agus ag feidhmiú i gceart. Tuairisceoidh an lucht bainistíochta maidir le bainistíocht riosca chuig an gCoiste Iniúchta agus Riosca. Seo a leanas na príomhchéimeanna a úsáidtear sa phróiseas um bainistíocht riosca:

- Na rioscaí ar fad a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar an Ghrúpa/nó a chuirfeadh cosc ar an Ghrúpa na cuspóirí bunaithe ag Bord agus bainistíocht an Ghrúpa a bhaint amach (ag cur aon eachtaí stairiúil/neastimpiste a bhagair baint amach na spriocanna sin san áireamh);
- I gcomhair gach riosca, tionchar tosaigh agus dóchúlacht a tharlaithe a chinneadh;
- I gcomhair gach riosca, a chinneadh cibé ar féidir glacadh leis an riosca nó an mbeidh gá é a aistriú, a laghdú nó a sheachaint;
- I gcomhair gach riosca, d’ainneoin a thionchair nó dhóchúlacht a tharlaithe, gníomhartha chun riosca a laghdú a chur san áireamh;
- Athbhreithniú a dhéanamh ar an éifeacht iarmharach agus féidireacht tarlaithem chomh maith le stádús tar éis cuir i bhfeidhm gníomhairí/srianta/maolaitheoirí;
- Athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhartha maolaithe ar bhonn leanúnach.

An dara líne chosanta

Tugann feidhm Riosca an Ghrúpa agus feidhm Comhlíonta GBCN, maidir le sainréimsí freagrachta, dúshlán agus forbhreathnú neamhspleách chun forfheidhmiú Bheartas agus Chreat Bainistíochta Riosca an Ghrúpa a chinntiú.

An tríú líne chosanta

Is í an fheidhm Iniúchta Inmheánaigh an tríú líne chosanta agus soláthraíonn sí deimhniú neamhspleách, réasúnach, riosca-bhunaithe maidir do phríomh gheallsealbhóirí le stóinseacht chóras bainistíochta riosca an Ghrúpa, maidir le rialachas agus dearadh agus éifeachtacht oibriúcháin thimpeallacht an rialaithe inmheánaigh.

12.1 Riosca creidmheasa

Is ionann riosca creidmheasa agus an riosca go dtabhaítear caillteanas airgeadas mar gheall ar éagmais contrpháirtí i mbeart áirithe. Lena phríomhchuspóirí a bhaint amach agus a shainordú a chomhlíonadh, ní mór don Ghrúpa glacadh le leibhéal áirithe riosca creidmheasa. Mar bhunphrionsabal, féachann an Grúpa le glacadh le seo ar bhealach stuama a ghlacann leis an leibhéal íosta de riosca creidmheasa is gá lena chuspóirí a bhaint amach, atá ar aon dul le Ráiteas Inghlacthachta Riosca an Ghrúpa. Tarlaíonn príomhriosca creidmheasa an Ghrúpa ó mhainneachtain iasachtaí íoc as a oibleagáidí chonartha don Ghrúpa.

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.1 Riosca creidmheasa (ar lean)

Is é riosca creidmheasa an riosca is suntasaí do ghnó an Ghrúpa. Mar sin de, déanann an Grúpa a nochtadh do riosca creidmheasa a bhainistiú go cúramach. Déantar an riosca sin a thomhas, a mheasúnú agus a rialú i leith gach idirbheart nó aon imeacht creidmheasa a thuann an Grúpa faoi.

Déanann an Grúpa iarracht a neamhchosaint ar riosca creidmheasa a íoslaghdú trí thabhairt faoi phróiseas fairsing díchill chuí roimh aon chinntí iasachtaithe nó rathaíocht a chuir ar fáil. Áirítear i bpróiseas um bainistíocht riosca creidmheasa na Cuideachta na nithe seo a leanas:

Ceadú frithgheallta

- measúnú cuimsitheach ar gach iasachtaí agus forbairt ionchais, a bhainistíocht, chumas oibriúcháin, thaithí forbartha, fheidhmíocht airgeadais agus chuma aisíocaíochta;
- cuairteanna ar an suíomh agus cruinnithe duine le duine le bainistíocht;
- measúnú ar fheidhmíocht airgeadais an iasachtaíonchais trí thagairt don fhaisnéis atá ar fáil, lena n-áirítear cuntais airgeadais, cuntais bhainistíochta agus meastacháin airgeadais;
- anailís ar chumas aisíocaíochta iasachtaí, lena n-áirítear léiriú soiléir agus réasúnach ar chumas iasachtóra ar aghaidh a dhualgais a shásamh agus fiacha an Ghrúpa a íoc ina n-iomláine;
- athbhreithniú riosca neamhspléach agus ainm a chur Ceann Creidmheasa agus Riosca an Ghrúpa (nó toscaire ceaptha) le gach beart féideartha;
- teacht ar shlándáil imleor do gach beart;
- gach cinneadh creidmheasa forchoimeádta don Bhord, Coiste Creidmheasa MTTÉ nó Coiste Creidmheasa Foireann Bainistíocht Feidhmiúcháin ag brath ar méid na saoráide;
- monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach ar áiseanna creidmheasa, monatóireacht athbhreithnithe suirbhéara faoi gach forbairt ar bhun leanúnach;
- athbhreithniú rialta ar chomhlíonadh na gcúnant agus na ngealltanas gabháiltais faoi seach, agus aon téarmaí agus coinníollacha arna gcur i bhfeidhm ag an Ghrúpa.

Is ionann an uas-neamhchosaint ar riosca creidmheasa do shócmhainní airgeadais ag a bhfuil riosca creidmheasa amhail an 31 Nollaig 2019 agus €23m. Cuirtear an uas-neamhchosaint sin ar riosca creidmheasa i láthair trí aicme na hionstraime airgeadais. Tá airgead agus cóibhéisí airgid i seilbh Bank Ceannais na hÉireann (ráta Standard & Poor’s: A2) agus Bainc-Aontas Éireann (ráta Standard & Poor’s: BBB-).

	2019 €000
Airgead agus coibhéisí airgid	16,869
Iasachtaí agus infháltais	5,768
	22,637
Tiomantais neamhtharraingthe ag Nollaig 2019	26,000

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.2 Riosca leachtachta

Is ionann riosca leachtachta agus an riosca a bhaineann le neamhábaltacht an Ghrúpa gach ceann dá hoibleagáidí airgeadais a chomhlíonadh nuair atá siad dlite. Is é sin an riosca caillteanais a eascraíonn as cás nach mbeidh dóthain airgid ann chun oibríochtaí laethúla a mhaoiniú.

Áirítear le próiseas bainistíochta riosca leachtachta an Ghrúpa:

- Bainistíocht maoinithe laethúil, lena n-áirítear monatóireacht ar shreafaí ionchais airgid amach anseo, e.g. ceangaltais iasachta amach anseo, chun a chinntiú go bhféadtar riachtanais a chomhlíonadh de réir mar a bhíonn siad dlite;
- Bainistíocht sócmhainní agus dliteanas trí mhonatóireacht a dhéanamh ar an bpróifíl aibíochta laistigh de Ráiteas an Ghrúpa ar an Staid Airgeadais chun a chinntiú go gcoimeádtar acmhainní leordhóthanacha airgid agus/nó go mbunaítear maoiniú i gcásanna gur dócha go dtarlódh mí-oiriúnuithe, rud a íoslaghdódh tionchar an eis-sreafa leachtachta;
- A riosca leachtachta a bhainistiú trí phróifíl aibíochta a sócmhainní agus dliteanais a ailíniú, a mhéad agus is indéanta, chun riosca athmhaoinithe a dhíbirt a mhéad agus is féidir. Faigheann an Grúpa maoiniú fadtéarma óna maoinitheoir, agus nuair is féidir cuireann sí struchtúir ar éirim agus ar sceideal aisíocaíochta a hiasachtaí chun an phróifíl aibíochta mhaoinithe sin a léiriú;
- Maolán leachtachta airgid a chothabháil le dul i ngleic le haon riachtanais leachtachta ghearrthéarma a thiocfadh chun cinn.

Tá achoimre sa tábla thíos ar dhátaí na méideanna conarthachta atá tiomnaithe ag an Ghrúpa le haisíoc ar iasachtaí a fuarthas. Cuirtear na méideanna i láthair anseo go gan lascaine.

	Faoi 1 bhliain amháin €000	1-5 bliana €000	Thar 5 bliana €000	Iomlán €000
Aisíocaíochtaí dlite	-	7,010	-	7,010

12.3. Riosca margaidh

Is é atá i gceist le riosca margaidh an riosca go luaineoidh luach cóir nó sreafaí airgid amach anseo ionstraime airgeadais de bharr athruithe ar phraghsanna an mhargaidh. Cuimsíonn riosca margaidh trí cineál riosca: riosca airgeadra, riosca ráta úis agus praghasriosca eile. Eascraíonn rioscaí margaidh ó shuíomhanna oscailte i dtáirgí ráta úis nó airgeadra, atá neamhchosanta ar ghluaiseachtaí ginearálta agus sonracha margaidh, agus ar athruithe ar leibhéal luaineachta ráta úis.

Riosca ráta úis

Tá nochtadh teoranta ag an Ghrúpa ar riosca margaidh ar a chuid iasachtaí agus infháltais agus ar a airgead agus a choibhéisí airgid. Tá rioscar ráta úis teoranta ag an Ghrúpa bunaithe ar phróifíl aibíochta reatha a iasachtaí agus infháltais agus struchtúr na saoráide maoinithe. Aithneoidh agus déanfaidh CBSÉ monatóireacht agus bainistiú ar aon riosca iarmharach.

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.3. Riosca margaidh (ar lean)

Leagtar amach thíos na suimeanna ghlanluachaatá neamhchosanta ar riosca ráta úis amhail an 31 Nollaig 2019:

Sócmhainní Airgeadais	2019 €000
Airgead agus coibhéisí airgid	16,869
Iasachtaí agus infháltais	5,768
	22,637
Dliteanais airgeadais	
Maoiniú	7,010

Riosca airgeadra

Níl an Ghrúpa neamhchosanta go díreach ar riosca airgeadra, mar go ndéantar a gníomhaíochtaí maoinithe agus iasachta ar fad in euro.

Íogaireacht riosca ráta úis

Ní gá go léiríonn eolas a sholáthraítear san anailís íogaireachta an t-athrú iarbhrí ar luach cóir a thabhódh an Grúpa faoi ghnáthchoinníollacha margaidh mar, de bharr teorainneacha praiticiúla, coimeádtar gach athróg, seachas an toisc shonrach riosca margaidh, seasmhach.

Léirítear sa tábla seo a leanas an íogaireacht ráta úis a eascraíonn as méadú nó laghdú de 50 bonnphointe (bp) ar an ráta úis, faoi réir íosráta úis 0 faoin gcéad. Tomhaistear an riosca seo mar thionchar an ghlanluacha reatha, ar an Ráiteas Comhdhlúite um Staid Airgeadais, mar gheall ar an athrú sin ar rátaí úis. Athraíonn an anailís gach ráta úis ar gach iasacht an méid céanna. Tá na rátaí úis leagtha síos amhail an 31 Nollaig 2019. Cuireann na figiúirí an éifeacht ar iasachtaí infhála agus iníoctha.

Anailís Íogaireachta Ráta Úis – bogadh 50bp

	+50bp €000	-50bp €000
Ús infhaighte	14	0
	+50bp €000	-50bp €000
Ús iníoctha	0	0

Is ráta comhlúthacha é an ráta úis ar iasachtaí infhaighte ach le urlár Euribor 0%, mar sin bhead éifeacht nialasach ag aon laghdú i Euribor reatha ar na cuntais. Tá an ráta úis ar iasachtaí iníoctha seasta, mar sin de níl aon éifeacht ag gluaiseacht i rátaí margaidh.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

12. Bainistíocht Riosca (ar lean)

12.4 Bainistíocht caipitil

Níl an Grúpa faoi réir riachtanais chaipitil arna gcur i bhfeidhm go seachtrach. Tá an Grúpa tiomanta do chinntiú go bhfuil dóthain caipiteal aici mar go bhfuil riosca ann nach mbeadh sé in ann aon chaillteanais chreidmheasa féideartha a iompar mar gheall ar bhainistíocht mhíchuí ar chaipiteal an Ghrúpa. Is ionann scairchaipiteal íoctha reatha na cuideachta sealbhaíochta agus €20 milliún, a chuir a scairshealbhóir aonair, an tAire Airgeadais, ar fáil.

Déanann an Bord athbhreithniú ar an struchtúr caipitil go minic leis an leibhéal capitol cuí a shocrú le cosaint an aghaidh na rioscaí seo.

12.5 Riosca comhchruinnithe

Is é is riosca comhchruinnithe ann an riosca go nochtfaí an Grúpa le haon neamhchosaint nó grúpa neamhchosaintí a bhfuil sé de chumas acu bheith ina gcúis le caillteanais sách mór chun cumas an Ghrúpa le leanúint ag feidhmiú mar ghnóthas leantach a bhagairt.

Bainistíonn an Grúpa an riosca sin trí chloí leis na teorainneacha arna leagan amach sa Ráiteas ar Fhonn Riosca a d’fhaomh an Bord MTTÉ agus atá faoi réir athbhreithniú rialta an Bhoird. Sainmhínítear sa Ráiteas ar Fhonn Riosca na huasmhéideanna áiseanna creidmheasa a thiomáinfear do chatagóirí áirithe iasachtóirí. Tá sé i gceist go gcinnteofaí leis na bearta seo go bhfuil punann fhoriomlán na próifíle riosca sách éagsúil, agus nach bhfuil an iomarca neamhchosanta ar aon chomhchruinniú riosca inti.

Tá príomh-chomhchruinniú tíreolaíoch shócmhainní riosca an Ghrúpa in Éirinn, agus baineann príomh-chomhchruinniú earnála an riosca le forbairtí cónaithe, a eascraíonn as a sainordú reachtúil chun maoiniú a chur ar fáil d’fhorbairtí cónaithe sa Stáit, mar a leagtar amach in Acht MTTÉ 2018.

13. Luach cóir sócmhainní agus dliteanais airgeadais

13.1. Luach iompair i gcomparáid le luach cóir

Déantar achoimre sa tábla thíos ar shuimeanna glanluacha agus ar luachanna córa na sócmhainní agus na ndliteanas airgeadais nach gcuirtear i láthair ar Ráiteas an Ghrúpa ar an Staid Airgeadais ag a luach cóir. Ní mheastar aon cheann do na sócmhainní agus dliteanais sa Ráiteas an Ghrúpa ar an Staid Airgeadais ag luach cóir.

Leibhéal 1 – sócmhainní agus dliteanais airgeadais arna dtomhas le praghsanna luaite margaidh (neamhchoigeartaithe).

Leibhéal 2 – sócmhainní agus dliteanais airgeadais arna dtomhas le teicnící luachála ina n-úsáidtear sonraí margaidh inbhraite.

Leibhéal 3 – sócmhainní agus dliteanais airgeadais arna dtomhas le teicnící luachála ina n-úsáidtear sonraí margaidh dobhraite.

13. Luach cóir sócmhainní agus dliteanais airgeadais (ar lean)

13.1. Luach iompair i gcomparáid le luach cóir (ar lean)

Grúpa	Luach iompair €000	Leibhéal 1 €000	Leibhéal 2 €000	Leibhéal 3 €000	Luach cóir €000
Sócmhainní Airgeadais					
Airgead agus coibhéisí airgid	16,869	16,869	-	-	16,869
Iasachtaí agus infháltais	5,768	-	-	5,768	5,768
Dliteanais Airgeadais					
Maoiniú	7,010	-	-	7,010	7,010
Dliteanais eile	763	-	-	763	763

Cuideachta	Luach iompair €000	Leibhéal 1 €000	Leibhéal 2 €000	Leibhéal 3 €000	Luach cóir €000
Sócmhainní Airgeadais					
Airgead agus coibhéisí airgid	4,956	4,956	-	-	4,956
Dliteanais Airgeadais					
Dliteanais eile	46	-	-	46	46

13.2 Prionsabail tomhais an luacha chóir

Airgead agus coibhéisí airgid

Tá luach cóir na n-ionstraimí airgeadais seo cothrom lena luach iompair mar go bhfuil na ionstraimí seo iníoctha ar éileamh agus go bhfuil siad gearrthéarmach.

Iasachtaí agus infháltais agus maoiniú agus iasachtaí

Tá luach cóir na n-ionstraimí airgeadais seo cothrom lena luach iompair de bharr chuspóir/chineál sainmhínithe na n-áiseanna seo. Tá an luach iompair ag costas amúchta.

14. Infháltais eile

	2019 €000
Reatha	
Caiteachas iarchurtha	47
Neamhreatha	
Caiteachas iarchurtha	37
	84

Baineann caiteachas iarchurtha le caiteachas seachtrach tabhaithe agus íoctha ag tabhairt faoi athbhreithniúcháin dícheall cuí agus ag tabhairt comhaontuithe dlí ar shaoráidí chun críche a aithnítear thar tréimhse na saoráide cuí.

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

15. Dliteanais eile

	2019 €000
Reatha:	
Méideanna atá dlite do GBCN	763
Dliteanais eile	717
	1,480
Neamhreatha:	
Dliteanais eile	107
	107

Áiríonn dliteanais eile ioncaim iarchurtha a bhaineann le táillí socraithe saoraidí a fuarthas ó ghach iasachtaí. Aithnítear gach táille socraithe sa Ráiteas Chomhdhlúite ar Ioncam Cuimsitheach that téarma na saoráide cuí. Léiríonn dliteanais eile atá neamhreatha ioncam iarchurtha níos faide ná 1 bliain.

16. Maoiniú

	2019 €000
Iasachtaí maoinithe	7,010

Bhí iasachtaí gan íoc de €7m ag an Ghrúpa leis an CISE ag 31 Nollaig 2019. Ag deireadh na tréimhse, bhí €723m ag an gcuideachta i saoraidí maoinithe nach raibh tarraingthe anuas ag an Ghrúpa.

17. Anailís aibíochta ar shócmhainní agus ar dhliteanais

Léirítear sa tábla thíos miondealú na sócmhainní agus na ndliteanas sin ina bhfuil gné neamhreatha a bhfuil ceart conartha aici le haisghabháil nó le socrú níos mó ná 12 mhí tar éis an dáta tuairiscithe. Léiríonn méideanna reatha na méideanna sin a bhfuiltear ag súil le haisghabháil nó le socrú laistigh de 12 mhí le haghaidh gach sócmhainne agus dliteanais.

	Reatha €000	Neamhreatha €000	Iomlán €000
Grúpa			
Sócmhainní Airgeadais			
Iasachtaí agus infháltais	-	5,768	5,768
Grúpa			
Dliteanais airgeadais			
Maoiniú	-	(7,010)	(7,010)

18. Luach saothair iniúcháora

	7 Nollaig 2018 go 31 Nollaig 2019 €000
Iniúchadh ar ráitis airgeadais	28

Níl aon seirbhísí neamhiniúchta san áireamh thuas.

19. Gnáthscair

	Scairchaipiteal €000	Caillteanais coinnithe €000	Iomlán €000
Grúpa			
Scairchaipiteal eisithe le linn na tréimhse	20,000	-	20,000
Caillteanas don tréimhse	-	(5,876)	(5,876)
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2019	20,000	(5,876)	14,124
Cuideachta			
Scairchaipiteal eisithe le linn na tréimhse	20,000	-	20,000
Caillteanas don tréimhse	-	(90)	(90)
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2019	20,000	(90)	19,910

Tá úinéireacht tairbhiúil deiridh an Ghrúpa i seilbh an tAire Airgeadais tríd 200,000 scair ainmniúil de €1.00 an ceann sa cuideachta sealbhaíochta, MTTÉ.

De réir alt 10(4) Acht MTTÉ, féadfar scairchaipiteal údairithe an Ghrúpa a mhéadú chuig méid eile de réir mar a chinnefidh an tAire Airgeadais é de réir ordú ó am go ham.

20. Tiomantais

In Eanáir 2019, rinne MTTÉ comhaontú ar son cóiríocht oifige i 1 Duga an Státchiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1. Ritheann an léasa ó 1 Eanáir go dtí 24 Bealtaine 2033. Ní féidir le MTTÉ an téarma léasa a bhriseadh ach amháin faoi Treoir Aire mar a shocraíonn an Aire Airgeadais ó am go ham. Tabhaíodh speansais léasa de €0.16m i 2019. Tá na cíosanna íosta ainmniúil iníoctha go 24 Bealtaine 2033 mar a leanas:

	2019 €000
Laistigh de bhliain amháin	162
I dhá go cúig bliana	646
Thar cúig bliana	1,316
	2,124

Nótaí leis na ráitis airgeadais (ar lean)

21. Dliteanais theagmhasacha

Níl aon dliteanas teagmhasach ag an Ghrúpa ag an dáta tuairiscithe atá ag teastáil nochtadh sna ráitis airgeadais.

22. Infheistíocht i ngnóthas fochuideachta

Tá fochuideachta na Cuideachta, MTTÉI, corpaithe agus ag oibriú in Éirinn ag 31 Nollaig 2019, le oifigí cláraithe ag Duga an Státchiste, Cé an Phoirt Thuaidh, Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8.

	I Seilbh Coibhneas	Scairchaipiteal Eisithe	Gníomhaíocht
Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (Iasachtú) CGA	100%	1 Gnáthscair de €1	Iaschtú

Is fochuideachta 100% den MTTÉ é MTTÉI tríd 1 gnáthscair (luach ainmniúil €1) eisithe. Is 200,000,000 gnáthscair de €1.00 an scarchaipiteal údaraithe.

Rinne MTTÉ rannaíochaíocht chaipitil chun MTTÉI i 2019. Tá an rannaíochaíocht chaipitil de €15m neamh-in-aisíochta agus ní thugann sé aon cearta do MTTÉ do scaireanna i gcaipiteal nó socmhainní MTTÉ.

23. Nochtadh Páirtithe Gaolmhara

23.1. Páirtithe gaolmhara

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (Iasachtú) CGA

Is fochuideachta 100% de Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann CGA í Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann (Iasachtú) CGA.

An tAire Airgeadais

Is leis an Aire Airgeadais amháin scairchaipiteal eisithe MTTÉ. D’fhéadfaí an tAire Airgeadais an scairchaipiteal údaraithe a shocrú é de réir ordú ó am go ham de bhun alt 10(4) d’Acht MTTÉ 2018.

GBCN

Tugann GBCN seirbhísí foirne agus tacaíochta gnó don Ghrúpa. Gearrtar na táillí a thabhaíonn GBCN ar an Ghrúpa, de réir théarmaí an Chomhaontaithe Leibhéal Seirbhíse idir MTTÉ agus GBCN.

Aonáin eile faoi riail an Rialtais

Is páirtithe gaolmhara de MTTÉ iad an Ciste Infheistíochta Straitéisí d’Éirinn (“CISÉ”) agus Bainc-Aontas Éireann plc mar go bhfuil gach ceann faoi riail an Aire Airgeadais.

Príomhphearsanra bainistíochta

Nochtar príomhphearsanra bainistíochta an MTTÉ i Nóta 8.

23. Nochtadh Páirtithe Gaolmhara (ar lean)

23.2. Idirbhearta agus iarmhéideanna le páirtithe gaolmhara

Is iad seo a leanas na idirbhearta a tharla idir le páirtithe gaolmhara le linn na tréimhse airgeadais:

Scarchaipiteal an Aire Airgeadais

Chuir an Aire Airgeadais (tríd an CISÉ) €20m ar fáil don MTTÉ tríd suibscríbhinn do scaireanna i gcaipiteal na Cuideachta.

Athmhuirear GBCN

Tabhaíonn GBCN costais as reáchtáil an Grúpa, costais a athghearrann siad ar an Ghrúpa. B’ionann iomlán na gcostas sín don bhliain airgeadais agus €5.3 milliún Nochtar i Nóta 8 tuilleadh sonraí ar na costais sín. Tá €0.8 milliún iníochta le GBCN ag deireadh na tréimhse airgeadais.

Saoráid Iasachta an CISÉ

Chuir an CISÉ saoráid iasachta de €730m ar fáil don Ghrúpa, faoi threoir an Aire Airgeadais. Oibríonn iasacht an CISÉ mar shaoráid iasachta imrothlach le dáta aibíochta saoráide de 16 Bealtaine 2029.

Bainc-Aontas Éireann plc

Bhí €1.8m i seilbh an Ghrúpa i Bainc-Aontas Éireann plc ag deireadh na tréimhse airgeadais.

24. Nochtadh leasa

Is comhlachtaí forordaithe poiblí iad MTTÉ agus MTTÉI chun críocha na nAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus 2001. Tá ceanglais maidir le nochtadh leasa freisin ar Stiúrthóirí faoi Acht na gCuideachtaí, 2014, faoi Airteagail Chomhlachais na Cuideachta agus faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag MTTÉ chun cuidiú le Stiúrthóirí agus le comhaltaí foirne a n-oibleagáidí maidir le nochtadh leasa a chomhlíonadh i rith na tréimhse arna hathbhreithniú.

25. Teagmhais tar éis dheireadh na tréimhse tuairiscithe

Tá tionchar ag ráig den Coróinvíreas Nua (COVID-19), ar fhógair an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte gur paindéim é ar 11 Márta 2020, ar mhargaí domhanda agus d’fhéadfadh sé drochthionachar a bheith aige ar chaiteachas tomhaltóirí agus leibhéil muiníne in Éirinn a d’fhéadfaidh tionchar a bheith aige ar mhaoiniú forbairt cónaithe sa gearrthéarma dá bharr. D’fhéadfaidh drochthionachar a bheith aige ar chustaiméirí reatha MTTÉ chomh maith le moileanna sa slabhra soláthair, ganntanas oibre nó srianta. Mar nach bhféadfaí fad nó raon an tionchar a thuair, níl an MTTÉ in ann an tionchar airgeadais a mheas ag an am seo.

26. Ceadú na ráiteas airgeadais

D’fhormheas na Stiúrthóirí na ráitis airgeadais an 4 Meitheamh 2020.

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann
Home Building Finance Ireland

Maoiniú Teaghais-Tógála Éireann

1 Duga na Stáitchiste, Cé an Phoirt Thuaidh,
Baile Átha Cliath 1, D01 A9T8, Éireann

T 353 1 238 4000

R info@hbfi.ie

G www.hbfi.ie